

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra kriminologie

**Aktuální trendy v nabídce a distribuci nelegálních
drog**

Bakalářská práce

Actual trends in the offers and distribution of illegal drugs

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

PaedDr. Petr Přecechtěl

AUTOR PRÁCE

Kateřina Brázdová

PRAHA

2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Ve Grymově, dne 03.03. 2024

Kateřina Brázdová

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala Protidrogovému oddělení, Generálního ředitelství cel v Brně za spolupráci při získávání údajů pro praktickou část práce. Dále bych ráda poděkovala mým přátelům, rodině, spolužákům, a především svému příteli za trpělivost a podporu, kterou mi v průběhu zpracování bakalářské práce věnovali, bez nichž by nebylo možné tuto práci dokončit.

Anotace

Tato bakalářská práce se věnuje tématu *Nelegální distribuce drog pomocí poštovních zásilek*. Teoretická část této práce začíná první kapitolou, která nejprve popisuje historický vývoj distribuce OPL, dále pak moderní způsoby distribuce OPL. Druhá kapitola popisuje závažnost této situace jak z pohledu dopadu na společnost, hlavně děti a mladistvé, tak na rizika spjatá s manipulací s touto zásilkou. Ve třetí kapitole této práce rozebíráme distribuci OPL pomocí poštovních zásilek, popisujeme si kontrolní mechanismy a pravomoci přepravních společností. Dále si teoreticky popíšeme postupy sledované zásilky a jak OČTŘ případně postupují při těchto případech. Čtvrtá kapitola se věnuje již praktické části, ve které si rozebíráme kazuistiky ze zásilkových spisů, kde máme popsány postupy OČTŘ při řešení těchto spisů.

Klíčová slova

drogy * poštovní zásilka * záměna zásilky * sledovaná zásilka * kontrola zásilek * přepravní společnosti

Annotation

This bachelor's thesis is devoted to the topic: *Illegal distribution of drugs by mail*. The theoretical part of this work begins with the first chapter, which first describes the historical development of OPL distribution and then the modern methods of OPL distribution. The second chapter describes the seriousness of this situation both from the point of view of the impact on society, especially children and young people, and the risks associated with the handling of this shipment. In the third chapter of this work, we analyze the distribution of OPL by means of postal parcels, we describe the control mechanisms and the powers of transport companies. Next, we will theoretically describe the procedures of the tracked shipment and how the OČTŘ may proceed in these cases. The fourth chapter is a practical part, in which we analyze case studies from consignment files, where we have described the procedures of the OČTŘ in dealing with these files.

Keywords

drugs * Mail Parcel * Parcel Swap * Tracked Parcel * Controlled delivery * Shipping Companies

Obsah

Úvod.....	6
1 Historický vývoj distribuce OPL.....	8
1.1 Nabídka OPL pomocí moderních technologií	9
2 Závažnost situace	12
2.1 Rizika spojená s distribucí OPL	13
3 Distribuce pomocí poštovních zásilek	15
3.1 Kontrola poštovních zásilek CS ČR	17
3.2 Sledovaná zásilka	19
3.3 Odhalování trestné činnosti	21
4 Praktická část.....	26
4.1 Kazuistika – TS BUNNY	27
4.2 Kazuistika – TS QUEEN	33
4.3 Kazuistika – TS LEGO	40
Závěr.....	46
Seznam použité literatury.....	48
Seznam zkratk	51
Seznam příloh.....	52
Přílohy:.....	53

Úvod

Svět jde neustále dopředu a spolu s tímto vývojem jdou kupředu i technologie. Tento trend můžeme sledovat mimo jiné i na obchodování. V této práci se zaměřím hlavně na aktuální trend distribuce omamných a psychotropních látek (dále jen „OPL“), který se za dobu posledních 10 let z podstatné části přesunul z ulice právě do kyber prostoru, s tím je spojená distribuce OPL pomocí poštovních zásilek, právě této tématice se budu ve své práci věnovat.

Mezi rozhodující faktory, ovlivňující tento vývoj, patří široká nabídka produktů, které kyber prostředí uživatelům nabízí, spolu s garancí kvality, dále anonymita zúčastněných stran podpořená úhradou produktů pomocí virtuálních měn. V neposlední řadě zde hraje významnou roli rychlá a snadná dostupnost, s čímž se úzce pojí význam distribuce drog pomocí poštovních zásilek. Volba distribuce drog skrze poštovní síť je výhodná díky možnosti velkých objemů přepravovaných zásilek, slabým kontrolním mechanismům a různorodým, a tudíž matoucím obchodním podmínkám přepravních společností ohledně kontroly obsahu zásilek. Tento trend navíc podpořila doba covidové pandemie, kdy plošný zákaz pohybu donutil koncové uživatele obstarat si drogy online. Drtivé množství převážně syntetických drog nabízených v kyberprostoru je do České republiky (dále jen „ČR“) dováženo ze zahraničí.

Teoretická část práce se zaměří na historický vývoj distribuce OPL, aktuální nabídku OPL v kyber prostoru a skrze mobilní aplikace. Zmíním rizika, která vznikají s distribucí nelegálních látek pomocí poštovních zásilek, a to nejen kvůli jejich lehké dostupnosti, ale také pro nebezpečí, která s tím souvisí pro kontrolní orgány. Dále v teoretické části popíšu distribuci pomocí poštovních zásilek, popis kontroly zásilek, zákonná ustanovení ohledně pozdržení, zadržení a otevření zásilek s obsahem OPL, jejich záměnu a sledování. Porovnáím přepravní podmínky přepravních společností a jejich možnosti kontroly obsahu zásilek. Zmíníme časté aktuální praktiky pachatelů pro zakrývání své totožnosti.

V praktické části budou analyzovány vybrané případy, od záchytu zásilek s obsahem OPL, spolu s využitím ustanovení dle trestního řádu pro řešení těchto

případů, tedy využití výše zmíněných zákonných ustanovení ke sledovaným zásilkám, v kterých jsem byla zainteresována během svého výkonu služby u celní správy.

Cílem mé práce je shromáždění relevantních informací a jejich analýza ve vztahu k problémům aktuální distribuce OPL, aby tyto informace sloužily nejen pro OČTŘ pro porovnání postupu řešení zásilkových spisů, ale také pro rozšíření veřejného povědomí o tomto trendu distribuce, které může sloužit nejen zaměstnancům přepravních společností pro podporující spolupráci s bezpečnostními orgány a přijetím odpovídajících opatření, ale také vzdělávacím institucím a rodičům pro jejich schopnost rozpoznat a reagovat na podezřelé situace.

1 Historický vývoj distribuce OPL

Tato kapitola bude věnována historickému vývoji distribuování OPL, kdy nejprve shrneme způsoby distribuce ve stručném přehledu a následně se zaměříme zejména na její moderní způsoby. Dále charakterizujeme dnes nejrozšířenější platformu pro obchodování s nelegálními látkami, protože za posledních deset let se podstatná část nezákonného obchodu s OPL přesunula z ulic měst do kyber prostoru, čemuž pomohla také doba Covidu a lockdown. Dále si také v této kapitole vysvětlíme rozdíly mezi latentní a veřejnou sítí kyber prostoru, přechod z prostředí latentní nabídky na webu přes šifrované komunikační platformy až k otevřené nabídce na tzv. *clear webu* pro nákup OPL a také porovnáme latentní nabídku OPL se snadno dostupnou nabídkou látek s hormonálním a anabolickým účinkem.

Je dosti těžké zjistit, od kdy lidstvo zneužívá rozličné drogy. Historie zneužívání drog je zřejmě stará jako lidstvo samo. Příslušníci různých náboženství věřili, že látky, které způsobují povznesenou náladu a zapomnění nebo navozují všelijaké extatické stavy, jsou darem od bohů. Drogy měly velký význam i v čarodějnictví. *„Lidstvo se však odedávna bránilo proti těmto zvrhlým praktikám, a proto i ve středověku byly za účast na sabatu přísné tresty.“*¹

Historický vývoj způsobu distribuce drog závisel na mnoha faktorech včetně kulturních, socioekonomických a politických podmínek v daném období a regionu. V pravěku a starověku byly drogy často produkovány lokálně a distribuovány prostřednictvím obchodních tras nebo kulturní výměny. Rostliny a látky s omamnými účinky byly využívány pro náboženské, rituální nebo léčebné účely. Klíčovou roli v historii hrála také obchodní cesta známá jako hedvábná stezka sloužící ke směně zboží mezi Východem a Západem, což zahrnovalo i přenos a výměnu omamných látek.

S průmyslovou revolucí v 19. století a následným rozvojem chemie začaly být vyvíjeny nové psychoaktivní látky, jako je heroin nebo kokain. Tyto látky byly

¹ JANÍK, Alojz a DUŠEK, Karel. *Drogy a společnost*. Život a zdraví (Avicenum). Praha: Avicenum, 1990. ISBN 80-201-0087-3 str. 13–14

distribuovány prostřednictvím lékáren a přes volný trh. V druhé polovině 20. století, zejména v 70. a 80. letech, byla vyhlášena válka proti drogám, což vedlo k zintenzivnění úsilí o potlačení distribuce drog. V této době bylo zřízeno mnoho agentur a organizací zaměřených na boj proti obchodu s drogami. S globalizací ekonomiky a rozvojem technologií pro přepravu a komunikaci se distribuce drog stala více mezinárodní. Organizované zločinecké skupiny i menší dealeri nyní využívají k přepravě drog moderní technologie a obchodní trasy.

1.1 Nabídka OPL pomocí moderních technologií

Moderní technologie a weby hrají klíčovou roli v našem každodenním životě a ovlivňují mnoho aspektů společnosti, komunikace, obchodu a vzdělávání. Sociální média, chatovací aplikace a e-mailové platformy umožňují rychlou a efektivní komunikaci na globální úrovni. Videohovory a konferenční hovory přinášejí lidi blíže, i když jsou geograficky vzdáleni. Obchody v kyber prostoru a *e-commerce* platformy umožňují lidem nakupovat online z pohodlí svého domova.

Většina obsahu v kyber prostoru je na **clear webu**, což je část, která je veřejně dostupná a indexovaná běžnými vyhledávači, jako jsou Google, Bing a další. Stránky na *clear webu* jsou běžně přístupné a zahrnují většinu informací, které jsou k nalezení při standardním procházení kyber prostoru. Příklad veřejně dostupného Clear Web e-shopu nabízejícího syntetické drogy je součástí příloh práce (Příloha č.1).

Deep web zahrnuje obsah, ke kterému je přístup omezen, ale není nutně skrytý nebo tajný. *Deep web* zahrnuje veškerý obsah, který není indexován běžnými vyhledávači. To zahrnuje například osobní e-mailové schránky, firemní intranety, databáze a další obsah, ke kterému nemá veřejnost přístup. *Deep web* samotný není nezákonný nebo skrytý – jedná se o část kyber prostoru, která není prohledávána veřejně.

Naopak **dark web** (též užíván pojem Darknet) je oblast, kde se často vyskytují nelegální aktivity a anonymní komunikace. Je důležité zdůraznit, že *dark web* není

výlučně nelegální a existují na něm i legální a etické komunity a obsah. „*Dark web představuje tajemné nelegální místo v hloubi internetu, na němž si můžete nakoupit drogy, sledovat dětskou pornografii či zaplatit nájemného vraha.*“² Je to specifická část *deep webu*, která je záměrně skrytá a často vyžaduje speciální software nebo konkrétní autorizaci k přístupu. Tato část kyber prostoru obsahuje anonymní sítě, jako jsou Tor sítě, a často se spojuje s nelegálními aktivitami. *Dark web* zahrnuje podzemní trhy, anonymní komunikační platformy a další obsah, který může být skrytý před běžným prohledáváním (příklad viz příloha č.2).

Během období pandemie COVID-19 a tím způsobených uzávěrek a omezení došlo k nárůstu poptávky po různých látkách, včetně nelegálních drog. To významně ovlivnilo obchod na *dark webu*, kde se obchoduje s nelegálními substancemi. „*Kvůli koronaviru došly drogy, narkomani mohou umírat, zněl titulěk zprávy publikované na serveru iDnes 31.3.2020. Později ho novináři změnili na méně tvrdý, ale hlavní informace zněla stejně. Došly drogy. Úžasné sledovat Dark web během této mimořádné situace. Čtenáři by asi neměli být překvapeni tím, co se odehrávalo. Na jednu stranu neměli někteří prodejci dodávky, na stranu druhou hledali uživatelé alternativu ke svým vyschlým kanálům. A na dark webu se to projevilo. Jeden výzkum ukázal, že od Vánoc do 27. dubna 2020 vzrostla nabídka drog na dark webu o 495 procent. Nejvíce rostl kokain, který vyskočil o 1 000 procent, marihuana vzrostla o 555 procent a MDMA o 224 procent. Pouliční prodejci hledali odbyt a přestěhovali se na dark web, a zároveň rostla i poptávka tam, kde byla ulice špatně zásobena. Drogový obchod však závisí na obrovském objemu mezinárodní přepravy, v němž se dokáže rozmělnit a ztratit.*“³

Ovšem dny, kdy byla nabídka nelegálních látek centralizována pouze na *dark webu*, už jsou dávno pryč. Díky moderním technologiím a neustálému pokroku k čím dál tím větší anonymizaci se dnes můžeme setkat s nabídkou těchto látek na *clear webu* nebo také pomocí mobilních telefonů a jejich komunikačních

² STROUKAL, Dominik. *Dark Web: sex, drogy a bitcoiny*. Praha: Grada, 2020. ISBN 978-80-271-2934-8 str. 9

³ STROUKAL, Dominik. *Dark Web: sex, drogy a bitcoiny*. Praha: Grada, 2020. ISBN 978-80-271-2934-8 str. 202

aplikací např. *Viber*, *Wicker*, *WhatsApp*, a zvláště pak *Telegram*, kde jsou vytvořeny skryté skupiny pro nabídku nelegálních látek.

O této problematice se také můžeme dočíst ve výroční zprávě NPC pro rok 2022⁴, kde jedním z témat je distribuce drog pomocí *clear webu*, *darknetu* a mobilních aplikací, zejména pak nabídka prostřednictvím mobilní aplikace *Telegram*. Na *clear webu* jsou trendy stejné jako v roce 2021, prodejci nabízí nové psychoaktivní substance, látky s anabolickým a hormonálním účinkem či léčiva. V rámci *darknetu* sledujeme proti letům minulým úpadek virtuálních tržišť. Jedním z možných důvodů je, že menší odběratelé se zaměřili na poptávku přes skupiny na síti *Telegram*. K tomuto názoru přispívá fakt, že jsou zde k dostání veškeré omamné a psychotropní látky a léčiva. Největší poptávka je po látkách jako *kokain*, *metamfetamin*, *MDMA*, *marihuana* či léčiva s antidepresivními účinky. V samotném článku se uvádí, že do roku 2021 byla aktivita v aplikaci *Telegram* zanedbatelná, většinou se jednalo o skupinu převážně zahraničních turistů, která poptávala návykové látky k zábavě během pobytu na území ČR. Další vlna spojená se vzestupem užívání této aplikace byla s příchodem uprchlíků z Ukrajiny, kdy se počet *Telegramových* skupin dynamicky zvedl, protože v zemích východní Evropy je tento trend řadu let běžný. Tato vlna zároveň umožnila ukrajinsky a rusky hovořícím dealerům rychlý průnik na český drogový trh.

V samotném článku je uvedeno, že predikce dalšího vývoje v této oblasti nasvědčuje tomu, že se většina uživatelů z prostředí *dark webu* přesune na prodej v rámci *Telegram* sítě formou lokálních virtuálních skupin. Dokážou tak uspokojit poptávku od uživatelů, pro které byla obsluha *dark webu* složitá a užívání mobilní aplikace je pro ně uživatelsky jednoduché.

⁴ PČR. *Výroční zpráva národní protidrogové centrály za rok 2022* [online]. 2023, 23.06.2023 [cit. 2023-11-27]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyrocní-zprava-narodni-protidrogove-centraly-za-rok-2022.aspx> str. 4

2 Závažnost situace

V této kapitole se zaměříme na závažnost situace z pohledu dostupnosti návykových látek a s tím úzce spojenou anonymitu a najímání si osob za úplatu pro distribuci OPL. „*Současná drogová kriminalita je typická tím, že pachatelé nejen organizované trestné činnosti z důvodu ztížení jejich odhalení věnují značné úsilí změnám způsobů páčání trestné činnosti. Prohlubují se konspirativní opatření ze strany výrobců a distributorů OPL, dochází k držení minimálního množství drogy, k využívání nezletilých distributorů tzv. mrtvých schránek apod.*“⁵ Nezletilé osoby ovšem nejsou využívány pouze jako distributoři, ale již na základních školách mají děti s užíváním drog zkušenost. Drogy jsou dnes levné, kvalitní a dostupné. Užívají je děti, studenti, umělci, politici i zločinci. Prevence či osvěta tohoto tématu ve školách je prakticky nulová. Dnešní mládež je vybavena vysokou technickou zdatností a s rostoucím vlivem nabídky OPL na kyber prostoru nebo přes mobilní aplikace mohou tyto látky jednoduše získat a stávají se pro ně dostupnější na stejné úrovni jako např. alkohol. Tento fakt vyžaduje pozornost v oblasti prevence a monitoringu online aktivit.

Důkazem zkušenosti dětí a mládeže s OPL nám mohou být informace z posledního týdnu v říjnu roku 2023, kdy se policisté zaměřili na kontroly v rámci bezpečnostního opatření „ADAM“, zaměřenou na kontrolu mladistvých. V průběhu kontrol požívání alkoholu a dalších látek osob do 18 let detekovali policisté 6x pozitivní zkoušku na drogy a 5x držení drog. Výsledky kontrol ukazují nutnost v podobných akcích pokračovat. V rámci kontrol zjistili policisté také několik trestných činů: 4x trestný čin souvisejících s OPL a 21x také policisté zajistili OPL (*marihuana, kokain, extáze*).⁶

Při porovnání se stejnou akcí v roce 2022, která se konala během podzimních prázdnin od 26. 10. do 30. 10. 2022, můžeme vidět nárůst. Během této akce byly pod vlivem omamných a psychotropních látek dvě děti. „*Užívání alkoholu a tabáku*

⁵ ŠTABLOVÁ, Renata a BREJCHA, Břetislav. *Návykové látky a současnost*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2006. ISBN 80-7251-224-2 str. 24

⁶ PČR. *Zpravodajství alkohol drogy a mládež* [online]. 2023, 16.11.2023 [cit. 2023-11-27]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/web-informacni-servis-zpravodajstvi-alkohol-drogy-a-mladez-2023.aspx>

mladšími 18 let a obzvláště mladšími 16 let je významné riziko vzniku závislosti, a to i na nelegálních drogách. České děti bohužel stále v této oblasti skórují nejhůř v EU,“ říká národní protidrogový koordinátor Jindřich Vobořil.⁷

2.1 Rizika spojená s distribucí OPL

Ačkoliv si proces distribuce nelegálních látek pomocí poštovních zásilek rozebereme v další kapitole je potřebné zdůraznit nutnost dodržování nejprísnejších pravidel při manipulaci s OPL, zejména pak v kontextu poštovní zásilky a nebezpečných látek, kdy hrozí přímé riziko ohrožení zdraví či dokonce života osob kontrolujících obsah takových zásilek a také uživatelů. Jsou to tzv. *nové psychoaktivní látky* (mezinárodně užívaný pojem z anglického *New Psychoactive Substances*, zkráceně *NPS*). *„Jsou to látky v chemii i farmacii známé a využívané, nově však vstupují na drogovou scénu. Rizika spojená s jejich užíváním jsou různá, v některých případech i fatální. K dispozici je totiž velmi málo odborných prací, zabývajících se jejich akutními i dlouhodobými účinky, zejména pokud jde o kvanta, frekvenci a způsoby jejich aplikace u toxikomanů, a proto je i nedostatek informací pro jejich uživatele.“*⁸ Důvodem příchodu těchto látek na trh je obejití zákonných norem s cílem vytvořit složení látky takové, které nebude uvedeno v seznamu návykových látek (č. 463/2013 Sb. *Nařízení vlády o seznamu návykových látek*), a tím pádem nejsou kontrolovány mezinárodními dohodami o kontrole drog. Takto jsou také *NPS* popisovány centrem *EMCDDA* (*European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction*), kde v reportu k situaci v Evropě pro rok 2023 k *NPS* uvádí: *„Výrobci drog pokračují ve vytváření nových látek, aby se vyhnuli zákonným kontrolám. Rizika pro zdraví těchto nových sloučenin jsou obvykle neznámá, což potenciálně vystavuje spotřebitele riziku vážných nebo dokonce smrtelných otrav nebo jiných zdravotních problémů.“*⁹

⁷ PČR. *Alkohol drogy a mládež 2022* [online]. 2022, 24.11.2022 [cit. 2023-11-27]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/alkohol-drogy-a-mladez-2022-v-cislech.aspx>

⁸ ŠTABLOVÁ, Renata a BREJCHA, Břetislav. *Drogy: vybrané kapitoly*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005. ISBN 80-7251-186-6. str. 61

⁹ EMCDDA. *New psychoactive substances – the current situation in Europe (European Drug Report 2023)* [online]. [cit. 2023-11-28]. Dostupné z:

Koncoví uživatelé jsou mnohdy zvyklí na své dávky a neuvědomují si, že jejich nebezpečí často tkví především v jejich velmi vysoké potenci, účinné dávky jsou zde v jednotkách miligramů. Je tomu tak např. u syntetických *opioidů*, které jsou alternativy ke klasickým *opioidům*. Nejrozšířenějšími látkami z této skupiny jsou v současnosti substance od *fentanylu*, kdy zvláště USA je zasažena vysokou úmrtností ve spojitosti s touto drogou, ovšem ani ČR se tomuto případu nevyhnula. Je nutné mít na paměti, že v ohrožení jsou nejen osoby užívající tyto drogy, ale i osoby, které přichází do kontaktu s touto látkou např. prostřednictvím zásilek při manipulaci se zásilkou a její vnitřní kontrolou. Tohle téma prezentovala *Celní správa ČR* jako jeden z bodů skončeného českého předsednictví v Radě EU pod názvem „*Ochrana bezpečnosti celníků v případě odbavování poštovních zásilek s obsahem drog – hrozba opioidů.*“

3 Distribuce pomocí poštovních zásilek

Českou legislativou není pouhé užívání drog nijak postihováno, nemluvíme-li o situacích spojených s řízením motorových vozidel či výkonem povolání. Právní postih však hrozí uživatelům v situacích, kdy s drogou disponují pro vlastní potřebu či pro někoho jiného, kdy drogu vyrábí nebo s ní bez platného povolení jinak nakládají, tedy jak uvádí trestní zákoník: „*Kdo neoprávněně vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, zprostředkuje, prodá nebo jinak jinému opatří nebo pro jiného přechovává omamnou nebo psychotropní látku, přípravek obsahující omamnou nebo psychotropní látku, prekursor nebo jed, bude potrestán...*“¹⁰ Jak uvádí zmíněná citace, jakýkoliv dovoz, vývoz nebo tranzit nelegální látky je protiprávním jednáním.

Právě tento výklad práva úzce souvisí s nabízením OPL pomocí virtuálního prostředí – distribuce zakoupených látek probíhá pomocí poštovních služeb a přepravních společností. Látky se většinou koncovým uživatelům dostávají pomocí malých zásilek (viz příloha 3), v případě většího množství ve velmi dobře skrytých schránkách, které jsou ve většině případů sofistikovaně maskovány za jiné obsahy. V České republice jsou tyto kontroly řešeny ze strany celní správy, která má v těchto případech své propracované postupy. Další bezpečnostní mechanismy jsou nastavené v jednotlivých přepravních společnostech, kde se výše bezpečnostních prvků odvíjí od jejich ekonomické síly.

Bezprostředně největší počet zásilek přepraví Česká pošta, s.p, která nabízí jak tuzemské, tak zahraniční typy přepravy. V takovém počtu je nereálné zkontrolovat každou zásilku. Jsou však určité znaky, kterými tyto zásilky disponují a na základě těchto dat zásilky s obsahem OPL rozpoznat. Z převážné většiny se jedná o obyčejnou papírovou obálku bez uvedené adresy odesílatele s vytištěnou adresou příjemce.

Tuto informaci potvrzuje fakt, že v roce 2022 byla vyhlášena veřejná zakázka ze strany Ministerstva vnitra na profilaci drogových zásilek a kurýrů, kdy cílem zakázky bylo vyvinout software, který na základě naučených pravidel dokáže

¹⁰ Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní řád

s předem definovanou mírou pravděpodobnosti navrhnout konkrétní zásilku/přepravce, aby ji/ho podrobily zákonné kontrole. Dnešní způsob kontrol je náhodný pomocí detekčních prostředků (technické, pomocí psa), kdy z předpokládaného odhadu o celkovém počtu desítek miliónů zásilek ročně se podaří na našem území odhalit cca 500 zásilek.¹¹

V případě technických detekčních prostředků se v případě náhodných kontrol jedná o terénní detekční prostředky, které slouží pouze pro předběžné orientační testy (viz příloha č.4). Podezření na drogu musí být vždy potvrzeno chemickou analýzou, do provedené analýzy nelze brát jako usvědčující výsledek orientačního testu, ten nemá hodnotu důkazního materiálu.¹²

Též za zmínku stojí i další přepravní společnosti působící na území České republiky jako DHL Express, FedEx, UPS, Zásilkovka, PPL či DPD, všechny tyto společnosti nabízí stejnou službu – přepravu zásilek, ale každá s jinými obchodními podmínkami, a tím i kontrolními mechanismy. Zde opět narážíme na ekonomickou a také personální sílu společnosti. Ačkoliv ty mají méně svázané ruce ohledně nastavení si přepravních podmínek a mohou si nastavit kontrolu zásilky v jakékoliv fázi přepravy z přepravních podmínek uvedených společností si vyhrazují právo vstoupit do zásilky pouze v případě jejího poškození pro přebalení zásilky nebo v případě ztráty lokalizační etikety pro identifikaci strany odesílatele či příjemce.

Mezi zmíněnými přepravními společnostmi si právo otevřít zásilku ve svých přepravních podmínkách vyhrazuje v dodatku společnost *DHL Express*, která může do zásilky vstoupit i v případě důvodného podezření, že obsahem je věc považována podle přepravních podmínek DHL za vyloučenou z přepravy; existuje důvodná obava, že došlo nebo že by dodáním zásilky mohlo dojít ke vzniku újmy, nebo je otevření nezbytné k dodržení povinností uložených společností jiným právním předpisem. Navíc společnost zavedla striktní pravidla při osobním podání zásilky na tzv. *service pointech*, které slouží jako sběrná místa zásilek

¹¹ STARFOS. *Profilace drogových zásilek a kurýrů* [online]. [cit. 2023-11-28]. Dostupné z: <https://starfos.tacr.cz/cs/projekty/VC20222023003>

¹² ŠTABLOVÁ, Renata. *Drogy, kriminalita a prevence*. 2. rozš. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 1999. ISBN 80-7251-018-5 str. 35-36

u jakéhokoliv maloprodejce, kde při podání zásilky nemusíte prokazovat totožnost, a tím vzniká možnost anonymního odeslání zásilky, že všechny tyto zásilky jsou na svozových depech kontrolovány pomocí rentgenu.¹³

Dále společnost *FedEx* si ve svých přepravních podmínkách v oddílu kontroly zásilek opravňuje otevřít a zkontrolovat zásilku dle vlastního uvážení nebo na žádost příslušných orgánů a také může společnost *FedEx* provádět různé namátkové kontroly zásilek, to vše dle platných právních předpisů.¹⁴

Společnost *UPS* si ve svých přepravních podmínkách rovněž vyhrazuje právo kdykoli otevřít a zkontrolovat zásilku nebo prověřit ji pomocí rentgenového záření (viz Příloha 5), avšak se k tomu nezavazuje.¹⁵ Je patrné, že přepravní společnosti se s trendem posílání zásilek s nelegálním obsahem pomocí jejich služeb snaží bojovat, ovšem i oni jsou limitováni v rámci svých personálních a finančních kapacit.

3.1 Kontrola poštovních zásilek CS ČR

Celní úřad může provádět kontroly poštovních zásilek za účelem sledování a regulace přepravy zboží přes hranice a dodržování celních a dovozních předpisů. Mezi důvody kontroly poštovních zásilek patří: dodržování platných celních předpisů týkajících se dovozu a vývozu zboží, deklarace a hodnoty zásilek pro správný výpočet případné daně a cla, ochrana spotřebitelů zvláště týkající se dovozu zboží, které může ohrozit zdraví nebo bezpečnost spotřebitelů, a v neposlední řadě omezení nelegálního obchodu a aktivity zejména v oblastech, které mohou ohrozit veřejnou bezpečnost. Z bezpečnostních důvodů mohou být prováděny kontroly, aby se zabránilo nelegálním aktivitám, jako je pašování drog, zbraní nebo jiných nelegálních látek.

¹³ DHL. *Přepravní podmínky* [online]. [cit. 2023-11-28]. Dostupné z: <https://mydhl.express.dhl/cz/cs/legal/terms-and-conditions.html>

¹⁴ FEDEX. *Přepravní podmínky* [online]. [cit. 2023-11-29]. Dostupné z: <https://www.fedex.com/cs-cz/conditions-of-carriage/sept-2023.html#governinglegalandjurisdiction>

¹⁵ UPS. *Přepravní podmínky* [online]. [cit. 2023-11-29]. Dostupné z: https://www.ups.com/media/cs/terms_carriage_cz.pdf.pdf

„V případě důvodného podezření, že poštovní nebo jiná zásilka obsahuje zboží, které podléhá celnímu dohledu, může být provedena její vnitřní kontrola i v případě, že se na obsah zásilky vztahuje listovní tajemství.“¹⁶ Kontroly poštovních zásilek jsou důležitým prvkem v rámci bezpečnosti a spravedlivého obchodu mezi zeměmi. Celní úřad jako jednu ze svých činností vykonává kontrolu příchozích poštovních zásilek ze třetích zemí, takto jsou tyto zásilky díky povinnosti odvodu cla a DPH hlídány. Na pražském letišti se nachází *Oddělení 23 celní – poštovní styk Celního úřadu Praha Ruzyně*, které je určeno k odbavování poštovních zásilek přicházejících ze zemí mimo území Evropské unie. Pracovníci České pošty při příchodu zásilek na základě průvodních dokladů a za využití RTG techniky roztřídí na zásilky navrhované Českou poštou k osvobození od cla a DPH, na zásilky navrhované Českou poštou v postavení zástupce v celním řízení k propuštění do volného oběhu s vyměřením celního dluhu a na zásilky umístěné do dočasného skladu České pošty. Pokud je nutná prohlídka zásilky, požádá Česká pošta celní úřad o provedení kontroly. Po provedení prohlídky zboží pracovník České pošty zásilku zabalí a opatří obal zásilky nálepkou s textem “*OTEVŘENO PRO CELNÍ ÚČELY*“.¹⁷

Kvůli velkému objemu přepravovaných zásilek, zvláště pak ze zemí Německa a Nizozemí jsou prováděny další kontroly. První kontrolu zajišťuje *Celní úřad Praha Ruzyně* a v případě druhém pak *Celní úřad pro Karlovarský kraj – Územní pracoviště Cheb*. V roce 2019 bylo zachyceno téměř 1000 zásilek obsahující omamné či psychotropní látky.¹⁸ Kolik nelegálních zásilek však unikne její kontrole nelze odhadnout.

¹⁶ Zákon č. 242/2016 Sb., Celní zákon

¹⁷ CELNÍ SPRÁVA ČR. *Odbavování poštovních zásilek* [online]. [cit. 2023-11-29]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/clo/odbavovani-postovnich-zasilek/Stranky/default.aspx>

¹⁸ KALIVODA, Ondřej. Nejvíce sledovaných zásilek realizují drogaři v Brně. *Clo Douane*. 2020, roč. 2020, č. 5, str. 11.

3.2 Sledovaná zásilka

Při záchytu zásilky s nelegálním obsahem se postupuje několika způsoby, část z nich si nyní rozebereme a společně s tím si vysvětlíme pojem *sledovaná zásilka*.

Zásilky zachycené při kontrole celním úřadem s nelegálním obsahem jsou v případě malého množství zabaveny a příjemce je vyzván dle ust. § 158 odst. 6 zákona č. 141/1961 Sb. na podání vysvětlení. To se uplatňuje ve fázi trestního řízení před zahájením trestního stíhání, kterou označujeme jako *prověřování*. Žádná osoba tedy dosud nebyla obviněna, policejní orgány sbírají informace o možné trestné činnosti. Vzhledem k předchozí informaci o počtu zachycených zásilek v roce 2019 si můžeme jen představit, jak tyto prováděné úkony jsou časově i finančně náročné.

*„V zájmu zjištění osob podílejících se na nakládání se zásilkou obsahující omamné látky, psychotropní látky... může předseda senátu a v přípravném řízení se souhlasem soudce státní zástupce nařídit, aby byl obsah takové zásilky zaměněn za jiný zdravotně nezávadný a takto upravená zásilka byla předána k další přepravě.“*¹⁹ Tento postup používají orgány z oblasti boje proti drogám nejen v České republice, ale také v Evropě či Spojených státech amerických k odhalení a dopadení osob, které cestou poštovních zásilek nedovoleně nakládají s OPL. Smyslem tohoto postupu je zadržet zásilku, zaměnit její obsah OPL za důvěryhodnou náhradu a doručit ji příjemci zásilky, který bývá následně zadržen. Tento postup se v praxi nazývá *sledovaná zásilka (controlled delivery)*. *„Sledovaná zásilka je vyšetřovacím nástrojem. Umožňuje přepravě nelegálních nebo podezřelých zásilek vstoupit, překročit nebo opustit území jednoho nebo více členských států. Tyto přepravy jsou prováděny s vědomím a pod dohledem příslušných orgánů zúčastněných států, aby bylo možné pokračit ve vyšetřování trestného činu a identifikovat potenciální podezřelé osoby“*²⁰. Tato terminologie je užívána i v zahraničí, tedy v případě záchytu zásilky s obsahem nelegálních látek v tranzitní zemi, kdy ČR je zemí doručující, mohou být OČTŘ ČR kontaktovány

¹⁹ Zákon č. 141/1961 Sb., Trestní řád

²⁰ EUROJUST. [online]. [cit. 2023-11-29]. Dostupné z: <https://www.eurojust.europa.eu/judicial-cooperation/instruments/controlled-deliveries>

zahraniční stranou s nabídkou *sledované zásilky*. Stejně tak tomu je v případě záchytu zásilky na území ČR s nabídkou pro zahraniční strany. Vzhledem ke stále se rozšiřujícímu trendu distribuce drog pomocí poštovních zásilek je využití institutu *sledované zásilky* čím dál tím častější, avšak stále poměrně nové.

V případě zachycení zásilky s podezřelým obsahem přepravní společností, nikoliv státním orgánem, bývá také využito institutu *sledované zásilky*, avšak je nutné dodržet veškeré zákonné náležitosti vzhledem k přepravní společnosti: „*Je-li k objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení v konkrétní věci nutno zjistit obsah nedoručených poštovních zásilek, jiných zásilek nebo telegramů, nařídí předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce, aby je pošta nebo osoba provádějící jejich přepravu vydaly jemu a v přípravném řízení buď státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu. Zásilku vydanou podle § 86 odst. 1 může otevřít jen předseda senátu a v přípravném řízení se souhlasem soudce státní zástupce nebo policejní orgán.*“²¹ V praxi je nutné pro vydání zásilky předat přepravní společnosti příkaz k pozdržení zásilky (dle ust. § 86 odst. 2, zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád), poté má policejní orgán 72 hodin pro získání nařízení o vydání zadržené zásilky sepsané v přípravném řízení státním zástupcem (dle ust. § 86 odst. 1, zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád) spolu s protokolem o vydání zásilky přepravní společností policejnímu orgánu. Pro otevření zásilky je nutné mít souhlas soudce dle § 87 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád), do vydání rozhodnutí nesmí být se zásilkou manipulováno, a to i v případě, že přepravní společnost vydá zásilku otevřenou. Po uděleném souhlasu s otevřením zásilky pokračuje policejní orgán ohledáním (dle § 113 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád), věc ohledá a sepíše o tom protokol o ohledání věci, připojí případně fotodokumentaci. Během ohledání se zajistí stopy, které jsou dle potřeby odeslány na zkoumání (dle § 105 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád), tyto stopy jsou velmi důležité pro další postup v rámci objasnění trestné činnosti. „*V případech objasňování a vyšetřování trestných činů souvisejících s nelegální výrobou, držením a distribucí omamných a psychotropních látek a jedů, tedy tzv. drogových trestných činů, je jedním z prvotních úkolů policejních orgánů zjistit, zda zajištěné předměty vůbec obsahují omamné nebo psychotropní látky nebo prekursory ve*

²¹ Zákon č. 141/1961 Sb., Trestní řád

*smyslu příslušných zákonných ustanovení.*²² Následně se zpracovatel spisu rozhodne, zda bude nebo nebude provedena záměna zásilky (viz příloha č.6), toto rozhodnutí je vždy na zodpovědnost zpracovatele spisu, *sledovaná zásilka* může být realizována i se zásilkou s původním obsahem, pokud zpracovatel takto rozhodne.

3.3 Odhalování trestné činnosti

Odhalování případů může v rámci zásilkových spisů být velmi různorodé. V zásilkách jsou přepravovány nelegální látky v uživatelském množství, i v množství pro předpokládanou distribuci OPL na území ČR, kdy dovoz na území státu je mnohdy velmi sofistikovaně promyšlen (viz Příloha č.7) a k odhalení pachatele je potřeba důkladného sledování. Nejen že doba moderních technologií dopomáhá k distribuci OPL, přispívá také k tomu, aby si pachatelé mezi sebou sdíleli informace o postupech prověřování OČTŘ včetně rad, jak tyto věci obejít.

Při zachycení podezřelé zásilky v množství pro předpokládanou distribuci se u přepravních společností na základě žádosti o součinnost (dle § 8 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád) dříve požadovaly informace z historie předchozích zásilek. Tím se rychle a efektivně daly zjistit informace např. o dalších telefonních číslech uživatele, jiných adresách a také přehled o tom, kolik si toho prověřovaný nechává posílat nebo naopak odesílat pro zjištění rozsahu páchané trestné činnosti.

Tento způsob byl zastaven výkladovým stanoviskem na jaře roku 2022, kdy nyní mohou být informace z databáze přepravních společností poskytovány až po předchozím souhlasu soudce z důvodu listovního tajemství (dle § 8 odst. 5 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád). Policejní orgán tyto informace získá, ale do vydání souhlasu zbavení mlčenlivosti ze strany soudce tím proces odhalení pachatele značně prodlužuje. Další úskalí tkví v tom, že pachatelé nechávají zboží posílat či odesílat na fiktivní jména či adresy, kontaktní telefonní čísla používají

²² ŠTABLOVÁ, Renata a BREJCHA, Břetislav. *Návykové látky a současnost*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2006. ISBN 80-7251-224-2 str. 117

v krátkých intervalech. To způsobuje komplikace při vytváření žádosti o vydání souhlasu soudce, protože není možno do žádosti určit dané informace, protože je pachatel neustále mění. V tomto případě je potřebný *univerzální souhlas*, který může policejní orgán využít na prověření nově zjištěných údajů u přepravních společností bez vytváření nové žádosti (dle § 8 odst. 5 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád). Při zjištění údajů o odesílateli či příjemci OČTŘ vynakládají maximální úsilí osoby ztotožnit.

V minulosti k tomu dobře sloužilo telefonní číslo, i když se jednalo o předplacenou SIM kartu operátora, na základě sledování telefonního čísla (dle § 158d zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád) byly zachycovány lokalizační pohyby telefonního čísla na území ČR, tím se osoba dala vystopovat, a také bylo potvrzeno, že se nachází v blízkosti uvedené adresy příjemce či odesílatele díky záchytu na systému základnových stanic tzv. BTS. *„Mobilní telefon či jiné mobilní zařízení se SIM kartou, pokud není vypnuté nebo není mimo signál, se automaticky připojuje k nejbližšímu možnému vysílači provozovanému konkrétním mobilním operátorem. Díky tomu, že je známo, ke kterému konkrétnímu vysílači je mobilní přístroj přihlášen a že je zároveň známo i prostorové umístění tohoto vysílače, lze snadno určit i přibližnou polohu připojeného zařízení.“*²³

V poslední době se práce policejním orgánům v tomto směru mírně zkomplikovala. Zasluhu na tom mají právě moderní technologie, jejich pomocí mezi sebou pachatelé sdílí postupy policejní práce, a tím přichází na nejrůznější způsoby, jak svému odhalení zamezit. Zneužívání předplacených SIM karet není u *sledovaných zásilek* žádnou novinkou, ovšem v poslední době pachatelé předplacené SIM karty střídají s vysokou četností. Není žádným překvapením, že v rámci jednoho případu dokážete k jednomu pachateli přiřadit i 10 telefonních čísel, ten dokáže tyto čísla střídat v mobilním telefonu i po třech dnech. Takto je velmi komplikované pachatele dopadnout, protože než státní zástupce vydá povolení ke sledování telefonního čísla, pachatel už má dávno číslo jiné, nové – opět registrované jako předplacená služba.

²³ Metodika využití geolokačních dat mobilních operátorů pro potřeby veřejné správy. *Ministerstvo vnitra* [online]. 4 [cit. 2023-11-30]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/metodika-vyuziti-geolokacnich-dat-mobilnich-operatoru-pro-potreby-verejne-spravy.aspx>

Není se proto čemu divit, že zákaz anonymních SIM karet je stále ožehavým tématem a policie stále volá o jejich zrušení či aspoň registraci na rodné číslo. Vážnost tohoto tématu si uvědomila i Slovenská republika, kde již od roku 2008 nekoupíte anonymní SIM kartu bez zaevidování dokladu.²⁴ V ČR jsme bohužel oproti našim slovenským sousedům v tomto bodě stále nepokročili, proto se často setkáváme i s případy zneužívaných českých telefonních čísel k páchání trestné činnosti slovenskými obyvateli.

Co ovšem tak často nestíhají pachatelé střídat jsou mobilní telefony, ty jsou opatřeny výrobním číslem tzv. IMEI, které v podstatě určuje jeho identitu. Policejní orgány vynakládají maximální úsilí být proti pachatelům trestní činnosti napřed a s každým zjištěným telefonním číslem žádají o součinnost oddělení Policie ČR, Útvar zvláštních činností s žádostí o výpis SIM vs IMEI (dle § 8 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád). Tímto výpisem získají informace, v jakém telefonním přístroji bylo telefonní číslo vloženo, spolu s informací, jaká další telefonní čísla byla za posledních 6 měsíců v telefonním přístroji vložena, a mimo to prověří, v jakých dalších IMEI telefonních přístrojích byla zjištěná telefonní čísla vložena. Tím zjistí několik telefonních čísel, které pomocí interní aplikace Policie ČR ustanovují, v některých případech tak mohou zjistit, že se jedná o registrované telefonní číslo na konkrétní osobu. I touto cestou může dojít k ustanovení osoby. Pokud se analýzou poskytnutého výpisu ze strany ÚZČ zjistí, že pachatel v telefonním zařízení často střídá předplacené telefonní karty na základě, kterých nelze ustanovit osobu, policejní orgán využívá místo sledování telefonního čísla přímo sledování IMEI telefonního zařízení, tím předchází mnohdy zbytečným žádostem o sledování telefonního čísla, které již pachatel nevyužívá, a dokážou s ním tak držet krok.

Další právní ustanovení, které v rámci rozkrývání drogové trestní činnosti policejní orgány využívají, je odposlech a záznam o telekomunikačním provozu (dle § 88 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád) a údaje o telekomunikačním provozu (dle §

²⁴ I-ROZHLAS. *Anonymní SIM karty v Česku domluví dva ze tří zločinů* [online]. 2011 [cit. 2023-11-30]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/anonymni-sim-karty-v-cesku-domluvi-dva-ze-tri-zlocinu_201104170409_msenk#:~:text=„Anonymní%20karty%20se%20dají%20použít,čtrnáct%20dní%2C%20pak%20všechno%20zahodíte.

88a zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád). „*Je-li vedeno trestní řízení pro zločin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, ... nebo pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, může být vydán příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, pokud lze důvodně předpokládat, že jím budou získány významné skutečnosti pro trestní řízení a nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztíženo...*“²⁵

Zde je důležité zmínit výhodu uzavřených mezinárodních smluv, které zajišťují, že díky nim na tyto úkony OČTŘ dosáhnou i s nižší trestní sazbou než je v uvedených paragrafem požadována. Prostřednictvím tohoto paragrafu je možné odposlouchávat a také lokalizovat osobu pomocí BTS v aktuálním čase. I v tomto případě lze nařídit odposlech a záznam telekomunikačního provozu jak pro telefonní číslo, tak pro IMEI telefonního přístroje.

V případech, kdy se u telefonního čísla potřebují policejní orgány naopak podívat do minulosti, využijí ust. dle § 88a zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, kdy je možné požadovat výpis až 6 měsíců zpětně. Analýzou tohoto výpisu se lze dopátrat informací o tom, v jakém časovém období telefonní číslo bylo využito (pokud nebylo využíváno déle jak 6 měsíců), s jakými telefonními čísly během tohoto období komunikovalo a kde se nacházelo. V tomto případě jsou viditelné pohyby na BTS stanicích, ale také je ve výpise patrné, pokud bylo číslo zachyceno na roamingu v zahraničí a kde.

Tyto analýzy OČTŘ slouží pro zjištění, kde se pachatel nejčastěji pohyboval na území ČR nebo v jakých zemích mimo ČR např. pro potvrzení hypotézy o distribuci mimo území ČR, a hlavně pro zjištění telefonních čísel, s kterými komunikovalo. Pomocí jejich ustanovení pak lze cestou prověřování dojít přímo k pachateli nebo jsou patrné komunikace s různými právními subjekty nabízející např. rozvoz jídla, koupě jízdenek apod., ty jsou následně na základě žádosti o součinnost kontaktovány pro sdělení informací vázaných k prověřovanému telefonnímu číslu. Takto oslovené společnosti mohou poskytnout cenné informace pro trestní řízení o skutečném jménu a příjmení, adrese doručení, datu narození,

²⁵ Zákon č. 141/1961 Sb., Trestní řád

e-mailové adresy nebo dokonce i fotografii pořízeného selfie s dokladem totožnosti, který je někdy vyžadován pro založení účtu. Všechny tyto informace jsou důležité k ustanovení osoby a k rozkrytí páchané trestné činnosti.

4 Praktická část

Tato bakalářská práce byla zvolena za účelem obohacení ve znalostech způsobů v oblasti aktuálních trendů distribuce OPL společně s popsáním úkonů tím spojených a postupů OČTŘ při šetření těchto případů. V rámci popsaných teoretických postupů si v praktické části rozebereme kazuistiku vybraných zásilkových spisů, u kterých byla autorka zainteresována při odhalování a prověřování, které byly řešeny pověřeným celním orgánem Generálního ředitelství cel, který je v postavení policejního orgánu dle ustanovení dle ust. §12 odst. 2 písm. d), zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád příslušný v řízení o trestných činech spáchaných porušením:

1. celních předpisů a předpisů o dovozu, vývozu nebo průvozu zboží, a i to i v případech, kdy se jedná o trestné činy příslušníků bezpečnostních sborů,
2. právních předpisů při umístění a pořízení zboží v členských státech Evropské unie, je-li toto zboží dopravováno přes státní hranice České republiky,
3. daňových předpisů upravujících daň z přidané hodnoty,
4. daňových předpisů v případech, kdy jsou celní orgány správcem daně podle jiných právních předpisů.

Mimo další trestné činy z tohoto vyplývá příslušnost pověřeného celního orgánu k řízení trestných činů v souvislosti s ustanovením § 283 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník – *Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy*. I přes toto ukotvení v zákoně o této příslušnosti širší veřejnost nemá většinou povědomí. Ovšem není tomu tak u všech a jedním z příkladů jsou přepravní společnosti – konkrétně společnost XY1, která při přepravě zahraničních zásilek je oprávněna k jejich kontrole a při podezření, že se

jedná o zakázané látky, a v případě nálezů se mimo jiné obrací právě na *Protidrogové oddělení Celní správy ČR*.

Tato část má posloužit jako demonstrace toho, jak vynalézaví dokážou distributoři OPL být, co se týče maskování obsahu zásilek pro zkomplikování kontrolním orgánům jejich odhalení. Dále poukázat na to, jak se velká část páchání trestní činnosti se přesunula do kyberprostoru, kdy je nutné, aby OČTŘ byly připraveny na toto reagovat a aby zákonodárci poskytli policejním orgánům prostředky takovou trestnou činnost odhalovat. Policejní orgány potřebují podporu v případě řešení těchto případů, protože je nutné rychle a efektivně podniknout kroky k ustanovení pachatele, ale také zaškolit příslušníky bezpečnostních sborů v případě technických záležitostí spojených s vyhledáváním nelegálních činností pro její předcházení, vytěžování techniky či zajišťování kryptoměn. Popíšeme si zde pár případů kazuistik zásilkových spisů, včetně doplnění fotografií ze záchytů na mezinárodní úrovni, kde všude mohou být nelegální obsahy ukryty.

4.1 Kazuistika – TS BUNNY

V únoru 2021 obdržel pověřený celní orgán Generálního ředitelství cel, odbor Pátrání Brno, Protidrogové oddělení (dále jen „*Protidrogové oddělení*“) informaci, že přepravní společností byla dle jejich interních podmínek otevřena zásilka, která byla vyhodnocena jako závadová. Jednalo se o zásilku, kterou daná přepravní společnost přijala k přepravě z České republiky do Slovenské republiky. Po rozbalení zásilky pracovník přepravní společnosti zjistil, že jejím obsahem je mimo jiné i zelenohnědá rostlinná sušená hmota ve větším množství, která morfologicky odpovídá marihuaně. Po tomto zjištění pracovník postupoval dle interních předpisů, které končili oznámením věci právě *Protidrogovému oddělení*. Vzhledem ke skutečnosti, že je *Protidrogové oddělení* dle ust. § 12 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád oprávněno takový skutek prověřovat, vyjeli po oznámení na depo přepravní společnosti příslušníci právě tohoto oddělení. Na místě bylo zjištěno, že se s největší pravděpodobností jedná o marihuanu. Vzhledem k jejímu množství v zásilce a zjištěným skutečnostem, které

nasvědčovaly tomu, že byl spáchán trestný čin, příslušníci vydali na místě příkaz k pozdržení zásilky dle ust. § 86 odst. 2, zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, a tím zahájili úkony trestního řízení. V ten samý den byl následně vyhotoven záznam o zahájení trestního řízení dle ust. § 158 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád proti neznámému pachateli pro podezření ze zvlášť závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ve stádiu pokusu dle ust. § 21 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Společně se záznamem o zahájení trestního řízení byl na Krajské státní zastupitelství doručen i podnět k vydání nařízení o zadržení zásilky, kterému bylo ze strany státního zástupce vyhověno, a uvedené rozhodnutí ve smyslu ust. § 86 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád vydal. Na základě nařízení dle ust. § 86 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád byla zásilka vydána *Protidrogovému oddělení* a bylo provedeno její ohledání a řádná fotodokumentace. Ohledáním dle ust. § 113 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád bylo zjištěno, že zásilka obsahuje několik PVC sáčků, jejichž obsahem je zelenohnědá rostlinná hmota, která reaguje orientačním testem pozitivně jako *marihuana*. Celkem se jednalo o 1320 g brutto *marihuany*. Uvedené sáčky s *marihuanou* byly zajištěny jako chemické stopy a následně byly odeslány dle ust. § 105 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád k odbornému zkoumání z oboru kriminalistika, odvětví chemie. Současně s prací se zadrženou zásilkou byly zjišťovány informace k odesílateli i příjemci zásilky.

K odesílateli, který měl být fyzicky na území České republiky, bylo zjištěno, že se jedná o smyšlenou osobu spolu se smyšlenou adresou. I přes toto zjištění byly prověřeny všechny možnosti, které se daly zpětně k odesílateli dohledat, a to i včetně uvedeného telefonního čísla a dalších kontaktních údajů. Samozřejmostí bylo i oslovení přepravní společnosti dle ust. 8 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, kdy analýzou poskytnutých informací bylo zjištěno, že již historicky byly zaslány podobné zásilky. Celkem se v tomto případě jednalo o 8 zásilek, kdy všechny směřovaly na různé adresy v rámci Slovenské republiky. Bylo také zjištěno, že všechny zásilky byly podány na dvou podacích místech přepravní společnosti, konkrétně ve Svitavách, okr. Svitavy a v Letovicích, okr. Blansko.

Vzhledem k tomu, že se obě místa podání nachází poměrně blízko, dalo se předpokládat, že pachatel se bude zdržovat v jejich blízkosti.

Ve věci bylo provedeno důkladné šetření na obou podacích místech a byl vytipován pachatel, ke kterému byl zjištěn pouze popis. Též bylo zjištěno, že jedno z použitých telefonních čísel při podání zásilky bylo stále aktivní, a proto byly nasazeny úkony dle ust. § 158d zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád na toto telefonní číslo, kterými bylo zjištěno pomocí lokace BTS, že pachatel by se mohl nacházet v chatové oblasti v obci Rozhraní, okr. Svitavy. Po tomto zjištění bylo skrytým způsobem v chatové oblasti provedeno důkladné šetření, kterým byla vytipována chata, ve které by se mohl pachatel nacházet. Následovalo provádění operativně pátrací činnosti v blízkosti chaty, kterou bylo zjištěno, že se pachatel opravdu na chatě nachází a společně s tím, byl ustanoven i jeden ze spolupachatelů. Spolupachatelem byl ustanoven občan České republiky A.N.

Vzhledem k tomu, že zasílanou látkou byla právě *marihuana*, připadala v úvahu varianta, že by se na chatě mohla nacházet i in-door pěstírna *marihuany*. Toto bylo prověřeno všemi dostupnými způsoby, a to včetně letecké služby Policie České republiky, a tato možnost byla vyloučena. Šetření bylo provedeno také ke spolupachateli A.N., kdy se A.N. jevil jako spořádaný občan a nebylo zjištěno nic neobvyklého. Třetí věcí, která probíhala souběžně se všemi uvedenými úkony výše, byla mezinárodní policejní spolupráce se Slovenskou republikou. Jednalo se především o zjištění, komu byla zásilka směřována. Zjištěno bylo, že adresáty jsou existující osoby. Slovenské orgány činné v trestním řízení začaly provádět bližší šetření ke všem zainteresovaným osobám. Vzhledem k tomu, že ve věci po intenzivním a velmi důkladném šetření byly mimo totožnost pachatele zjištěny všechny potřebné informace, začalo se pracovat na přípravě realizace. A to po měsíci od zahájení úkonů trestního řízení, tedy v březnu 2021.

Na Krajské státní zastupitelství byl mimo žádost o zadržení spolupachatele A.N., podněty k provedení domovní prohlídky a další dokumenty, odeslán i podnět k vydání nařízení záměny zásilky dle ust. § 87a zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, kterému bylo také vyhověno. Po následném souhlasu soudce a nařízení státního zástupce byla zadržená zásilka policejním orgánem zaměněna. Následně byla zásilka vrácena do přepravy jako poškozená zásilka, kdy přepravní

společnost kontaktovala odesílatele, že zásilka byla poškozena a takto ji bude vracet zpět na smluvní výdejní místo. Záměr policejního orgánu od vrácení zásilky zpět do přepravy byla další možnost, jak důkazně spojit zaměněnou zásilku s pachatelem. Policejní orgán k tomu hojně využíval operativně pátracích prostředků ve smyslu ust. § 158d zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád. Záměr policejního orgánu se zdařil a ve lhůtě, která je stanovena přepravcem pro vyzvednutí zásilky, si po vyrozumění pachatel zaměněnou zásilku vyzvednul na výdejním místě v domnění, že se jedná stále o jeho zásilku s obsahem marihuany, která je jen poškozená. Ke štěstí policejního orgánu pachatele na místo přivez jeho spolupachatel A.N. Pro policejní orgán dosud neznámý pachatel si převzal zásilku z výdejního místa a společně s A.N. odjeli na chatu v obci Rozhraní. Poté, co obě osoby zašly do chaty, bylo vedoucím realizační skupiny rozhodnuto o vstupu do chaty a zadržení osob. Samotné zadržení provedl specializovaný útvar Celní správy České republiky, a to především vzhledem ke zvýšené nebezpečnosti zákroku z důvodu neznámého prostředí, možnosti ozbrojení zadržovaných osob a překonávání různých překážek při vstupu. Po úspěšném zadržení dle ust. § 76 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád byly osoby předány příslušníkům *Protidrogového oddělení* k provedení dalších úkonů trestního řízení.

Zadržený A.N. s příslušníky spolupracoval a jelikož byl na chatě pouze jako host, tak s ním byl na místě vyhotoven výslech osoby zadržené dle ust. § 76 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád. V tomto výslechu se zadržený A.N. doznal k trestné činnosti a vypovídal v tom smyslu, že další osoba, která se na chatě nachází, je křestním jménem J. a je to jeho kamarád. Dále do výslechu uvedl, že si je vědom toho, že kamaráda vezl pro balík s obsahem balíku marihuany. Nicméně uvedl, že s marihuanou nemá nic společného, pouze kamaráda J. vozil, když ho o to požádal, jelikož kamarád J. nemá auto. K minulosti dále vypověděl, že již dříve on sám pro kamaráda J. vyzvedával nebo podával nějaké balíky, ale buď nevěděl, co je obsahem, anebo mu J. sdělil, že obsahem jsou běžné nezávadové věci, dále také, že i historicky vezl kamaráda J. nějaký balík podat.

Následně byla osoba umístěna do policejní cely. Neznámý pachatel, ke kterému se policejnímu orgánu výslechem A.N. podařilo zjistit, že se jmenuje křestním

jménem J., nespolupracoval a odmítal cokoliv sdělit. Neodpovídal ani na otázky typu, zda nebyl zadržením nějak zraněn a zda nepožaduje lékařské ošetření. Vzhledem k tomu, že J. měl u sebe věci, které byly důležité pro trestní řízení, třeba jako mobilní telefon, svou nespoluprací s OČTŘ a nekomunikací tak nedal ani souhlas s vydáním věci dle ust. § 78 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k odnětí věci dle ust. § 79 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád a po telefonickém příkazu státního zástupce mu byly všechny věci potřebné pro trestní řízení odňaty. Následně začal J. s policejním orgánem částečně spolupracovat, avšak odmítal sdělit svoji totožnost. I přesto byla zahájena domovní prohlídka, na kterou byl vydán příslušným soudem příkaz dle ust. § 83 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád.

Domovní prohlídkou bylo nalezeno větší množství omamných a psychotropních látek. Převážně se jednalo o *marihuanu*, ale také *LSD*, *metamfetamin* a další. Zajištěno bylo také vybavení pro kompletaci in-door pěstírny konopí, výpočetní technika a byly zajištěny doklady Slovenské republiky. Avšak již na místě bylo zjištěno, že se jedná o falzum. Ke štěstí policejního orgánu byly domovní prohlídkou nalezeny i pravé doklady a osoba pachatele byla ztotožněna jako J.B.

Po dokončení domovní prohlídky byl J.B. taktéž vyslechnut k okolnostem zadržení ve smyslu ust. § 76 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, kde se po řádném poučení k věci odmítnul vyjádřit. Poté byl umístěn do policejní cely. Po umístění obou podezřelých byl zkompletován spisový materiál a ve smyslu ust. § 162 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád byl *Protidrogovým oddělením* předán příslušnému orgánu konat vyšetřování. V tomto případě se jednalo o orgán SKPV.

Vrchní komisař si spisový materiál bez výhrad převzal a vyhotovil usnesení o zahájení trestního stíhání pro spáchání zvlášť závažného zločinu *nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy* podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. b), odst. 3 písm. c), odst. 4 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník a přečinu *padělání a pozměnění veřejné listiny* podle § 348 odst. 1, alinea 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník v případě J.B. a pro spáchání zločinu *nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy* podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

ve formě *účastenství* podle § 24 odst.1, písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník v případě A.N.

Dále policejní komisař obě osoby vyslechnul v procesním postavení obviněných, kde oba obvinění spolupracovali a doznávali se k trestné činnosti. Po provedeném výslechu byl A.N. propuštěn na svobodu a v případě J.B. policejní vrchní komisař podal podnět na vzetí obviněného do vazby. S tímto podnětem dozorující státní zástupce reflektoval a podal soudu návrh na vzetí obviněného J.B. do vazby, a to z důvodu uvedených v ust. § 67 a), c) zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád. Soud ve vazebním zasedání návrhu státního zástupce vyhověl a na obviněného J.B. uvalil vazbu.

K úplnému popsání případu je nutné říct, že po domluvě s orgány činnými v trestním řízení Slovenské republiky byla den po realizaci případu v České republice spuštěna realizace případu na Slovensku, kdy cílem realizace bylo zadržet osoby, kterým z České republiky J.B. zasílal *marihuanu*, jelikož bylo zjištěno, že ji zasílá k další distribuci. Nicméně vzhledem k závislosti slovenských kolegů na české realizaci, zvláště spuštění až po české straně, nebyla jejich realizace tak úspěšná a osoby se nepodařilo zadržet. Po osobách dále pátrali a celou skupinu zadrželi o několik dní později. Vykonali také domovní prohlídky, při kterých zajistili omamné a psychotropní látky, a stejně jako v České republice drtivou většinou byla právě *marihuana*. Proti zadrženým osobám také vznesli obvinění a na část skupiny byla uvalena vazba.

V následujících měsících probíhalo vytěžování zajištěné techniky, na kterém se podílelo jako *Protidrogové oddělení* Celní správy České republiky, tak SKPV. Vytěžním zajištění techniky, která byla znalcem zálohována, bylo zjištěno, že obviněný J.B. zdatně ovládal IT techniku a v minulosti měl zřízený účet na jednom z *dark webových* tržišť, kde působil jako *vendor*. Velice laicky řečeno působil jako prodejce *marihuany* v latentní kyber prostoru, kde si od něj mohl zboží objednat prakticky kdokoliv.

Obviněný J.B. byl následně ještě několikrát vyslechnut na vlastní žádost, jelikož chtěl plně spolupracovat s orgány činnými v trestním řízení, což mu bylo umožněno. K trestné činnosti se plně doznal, ke svému účtu na *dark webu* uvedl

to, že takto zobchodoval pouze asi 6-8 objednávek, že to chtěl pouze zkusit a prodával takto pouze *marihuanu*. Vzhledem k vývoji celé věci, jelikož většina skupiny byla dislokována na území Slovenska, bylo trestní řízení předáno Slovenské republice. Kuriozitou bylo, že právě obviněný J.B. si přál předání trestního řízení na Slovensko a také si přál umístění do věznice v Leopoldově. To i přes její velmi nechvalnou pověst, jako velmi tvrdé káznice.

Zajímavé na tomto případě je to, že příslušníkům, kteří na případě pracovali, se naskytl pohled na důvody, proč pachatelé sháněli *marihuanu* na území České republiky a posílali pouze „kousek“ za hranice na území Slovenska. Dle některých z pachatelů to bylo z důvodu velmi tvrdých postihů za trestné činy souvisejících s OPL na území Slovenské republiky. Pachatelé jako největší riziko odhalení viděli tu část, kdy musí OPL shánět, z toho důvodu OPL sháněli na území České republiky a na Slovensko posílali za účelem prodeje. Je také nutné zmínit, že tyto zmíněné vysoké tresty zvedají cenu minimálně pro konečného zákazníka (uživatele) a to i několikanásobně oproti ceně drogy v České republice.

4.2 Kazuistika – TS QUEEN

Pověřený celní orgán Generálního ředitelství cel v rámci svých kroků za účelem předcházení páchaní trestné činnosti má také možnost činit kroky k aktivnímu vyhledávání trestné činnosti. Jedním z těchto kroků je mimo jiné i možnost monitorovat latentní část kyber prostoru, tzv. *Darknet*. Jak jsme si zmiňovali již v teoretické části této práce, jedná se o „skrytou“ část kyber prostoru, kde se nachází různá tržiště. Jedná o weby podobné běžnému e-shopu, kde prodejci z celého světa (*vendorové*) nabízejí ilegální zboží. Na těchto *darknetových* tržištích probíhá platba za produkt ve virtuální měně a zakoupený produkt je zasílán poštou, pomocí *mrtvé schránky* apod. Tyto způsoby jsou použity z důvodu anonymity, která je základním pilířem *Darknetu*.

Při analýze jednoho z *darknetových* tržišť prováděné specializovaným kybernetickým útvarům Generálního ředitelství cel bylo v první polovině roku 2021 zjištěno, že jeden z prodejců (dále jen „*vendor*“) by mohl dle indicií sídlit na území

České republiky. Z tohoto důvodu se na *vendor* specializovaný kybernetický útvar Generálního ředitelství cel blíže zaměřil a analyzoval jeho stránky. V rámci další analýzy bylo zjištěno, že *vendor* na „*White House Market*“ vystupující pod *nickem* (přezdívkou) „*themushroomqueen*“ nabízí především *lysohlávky*, *DMT* a další léky, které jsou kontrolovány. Dále bylo pracovníky zjištěno, že s největší pravděpodobností se *vendor* fyzicky nachází v Brně nebo jeho okolí.

Na základě získaných informací se výše uvedenému *vendorovi* začalo věnovat *Protidrogové oddělení* Brno, odboru Pátrání, Generálního ředitelství cel. Vzhledem k nedostatku relevantních informací nebyly zahájeny úkony trestního řízení, ale šetření bylo prováděno dle zákona č. 17/2012 Sb. Zákon o Celní správě České republiky. Pravomoci svěřené Celní správě ČR dle citovaného zákona dávají možnost provedení tzv. *kontrolního nákupu*, který byl proveden dle ust. § 42 zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky. *Kontrolní nákup* byl opět proveden specializovaným pracovištěm a byl pečlivě zaznamenán. Při *kontrolním nákupu* bylo také využito podpůrně operativně pátracích prostředků dle ust. § 38 zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, a to hlavně z důvodu zastření příslušnosti k Celní správě ČR. *Kontrolním nákupem* bylo objednáno závadové zboží za účelem ověření, zda se nejedná o falsum, a také k ověření místní příslušnosti útvaru Generálního ředitelství cel, který by danou věc prověřoval.

Po obdržení kontrolního nákupu byly potvrzeny domněnky o působnosti *vendor* tím, že podací pošta zásilky se nacházela na území města Brna. Po obdržení zásilky byl její obsah zaslán k odbornému zkoumání. Kontrolní nákup byl několikrát opakován a v průběhu těchto úkonů byly již činěny kroky k případnému ztotožnění pachatele v případě, že by odborné vyjádření potvrdilo výskyt zakázaných látek, konkrétně látek uvedených v přílohách č. 463/2013 Sb. *Nařízení vlády o seznamu návykových látek*.

Konkrétně se jednalo o zálohování a vytěžení kamerových záznamů z míst podání a dalšího pohybu na území města Brna. Dne 21.09.2021 při vykonávání šetření na poštách, kde *vendor* podával zásilky fyzicky na přepážce, bylo zjištěno, že se *vendor* na místě právě nachází. Z tohoto důvodu bylo okamžitě využito operativně pátracích činností, které vedly k ustanovení bydliště *vendor* v Brně. Vzhledem

k využití operativně pátracích činností dle ust. § 158d zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád byl téhož dne vyhotoven *záznam o zahájení úkonů trestního řízení* ve smyslu ust. § 158d zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád proti neznámému pachateli pro podezření ze spáchání zločinu dle ust. § 283 odst. 1, odst. 2 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník a byl téhož dne doručen na dozorující Městské státní zastupitelství v Brně. Vytěžením kamerových záznamů bylo zjištěno, že podezřelé jsou dvě osoby, muž a žena, kteří dle dosavadních informací páchají trestnou činnost společně. Následně *Protidrogové oddělení* Brno obdrželo výsledky odborného zkoumání, kde bylo konstatováno, že zaslaná látka obsahovala *psilocin* a *psilocybin*, což jsou látky v příloze č. 4 nařízení vlády č. 463/2013 Sb. *Nařízení vlády o seznamu návykových látek*.

Ve věci pak dále probíhalo prověřování, kdy hlavním úkolem bylo ztotožnění osob a identifikování všech existujících nemovitostí a vozidel, které by osoby mohly využívat. Zjištění všech nemovitostí bylo potřebné hlavně za účelem odhalení případných skladů OPL. Dalším prověřováním, a to hlavně prováděnou operativně pátrací činností, nasazením úkonů dle trestního řádu a rozsáhlým šetřením v otevřených zdrojích (především sociální sítě) byla zjištěna totožnost pachatelů, ti byli ustanoveni jako M.K. a F.R. Tyto dvě osoby spolu tvořili pár. V prověřované věci nebyly zjištěny žádné další nemovitosti nebo vozidla, ale pouze pronajatý byt na území města Brna, který osoby obývaly.

Nutné je také zmínit, že podezřelí v době prověřování podali další zásilky s obsahem OPL. Tyto zásilky byly ve smyslu ust. § 86 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád pozdrženy v přepravě a následně na základě příkazu dozorujícího státního zástupce zadrženy dle ust. § 86 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád. To vše na základě toho, že všechny podané zásilky vykazovaly shodný *modus operandi* jako zásilky, které již prokazatelně obsahovaly OPL. Ze stejného důvodu byly zásilky po uděleném souhlasu soudce dle ust. § 87 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, otevřeny a ohledáním dle ust. § 113 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, bylo zjištěno, že všechny zásilky obsahují neznámé látky, které jsou sofistikovaně ukryty. Jako úkryt pachatelé používali obaly velkých plastových sáčků od tekutého mýdla, kdy uvnitř byly vloženy zatavené pytlíčky

s nelegálním obsahem patrné na rentgenu. Po odborném zkoumání těchto látek bylo prokazatelně potvrzeno, že se jedná o OPL.

Oba podezřelí byli občané Slovenské republiky a dlouhodobě pobývali na území České republiky. Stejně tak ani jeden z nich neměl žádný záznam v Rejstříku trestů (ani v ČR, ani na SK) a oba se mimo páchaní trestné činnosti živilí legální prací.

Současně s ustanovováním osoby pracoval specializovaný kybernetický útvar Generálního ředitelství cel na ohledání profilu *vendor* „*themushroomqueen*“. Konkrétně bylo potřebné zjistit, jak dlouho trestnou činností páchá, kolik OPL zobchodoval a také jaký měl z nelegální činnosti zisk. Toto ohledání a jeho vyhodnocení následně sloužilo jako podklad pro zajištění majetku ve smyslu ust. § 79a zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád. Vyhodnocením bylo zjištěno, že uvedený *vendor* provedl kolem 80-90 obchodů a předpokládaným obratem 4500 EUR s tím, že *vendor* nejčastěji prodával do Skandinávie, Rumunska a Německa.

Po zjištění všech relevantních informací a dostatků důkazů bylo přistoupeno k realizaci trestní věci. V prvotní fázi byly získány předchozí souhlasy dozorců státního zástupce se zadržením podezřelých osob M.K. a F.R. Následně byly od místně příslušného soudu získány příkazy k domovní prohlídce. Dne 25.11.2021 bylo přistoupeno k samotné realizaci, kdy pro zadržení podezřelých osob byl zvolen nenásilný vstup do obydlí v ranních hodinách. Při vstupu bylo klepáno na vchodové dveře, které otevřela F.R., následně se příslušníci Celní správy České republiky prokázali k příslušnosti dle zákona č. 17/2012 Sb. *Zákon o Celní správě České republiky* a F.R. byla na místě zadržena dle ust. § 76 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, a to s předchozím souhlasem státního zástupce. Následně bylo vstoupeno do bytu, kde byl zadržen dle ust. § 76 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád i M.K. Prohlídkou bytu byla objevena i další osoba, která byla následně ztotožněna jako T.M. Ten byl na místě také zadržen dle ust. § 76 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád bez předchozího souhlasu státního zástupce.

Následně byla dokončena prohlídka bytu s tím, že se tam další osoby nenacházejí. O zadržení všech osob byl vyrozuměn dozorující státní zástupce, který udělil telefonicky i dodatečný souhlas se zadržením osoby T.M. Při zadržení osob nebyla způsobena žádná škoda na majetku. Po zadržení výše uvedených osob následovala domovní prohlídka v jejich bydlišti v Brně v blízkosti centra města. Domovní prohlídka byla provedena jako neodkladný a neopakovatelný úkon ve smyslu ust. § 160 odst. 4 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád.

Při domovní prohlídce bylo nalezeno OPL (viz příloha č.8), převážně se jednalo o sušené plodnice *lysohlávek*, vyluhované plodnice *lysohlávek*, *DMT* a další. Za zmínku ještě stojí zajištění in-door pěstebního stanu, který obsahoval 26 ks rostlin *konopí* (viz příloha č.9).

Mimo zajištěné OPL byl předmětem zájmu i počítač zadrženého M.K. Tento počítač byl pro domovní prohlídce ohledán a byly ohledány i webové stránky, ke kterým byl počítač v době provádění domovní prohlídky připojen. Jednalo se mimo jiné i o stránky, na kterých byl počítač připojen k virtuálnímu účtu „*Kraken*“, který slouží k uložení virtuální měny. Jelikož byl počítač v době provádění domovní prohlídky k uvedenému účtu *Kraken* připojen, tak současná legislativa umožnila ohledání i tohoto účtu. Z uvedeného účtu bylo následně na základě vydaného usnesení dle ust. § 79a zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, zajištěno celkem:

- virtuální měna Monero o obsahu **11,1883 XMR**
- virtuální měna Cardano o obsahu **937,37096 ADA**
- virtuální měna Dogecoin o obsahu **2517,66 DOGE**
- virtuální měna Bitcoin o obsahu **0,00938 BTC**
- virtuální měna Ripple o obsahu **500,99402 XRP**

Uvedené virtuální měny byly na účtu *Kraken* zmrazeny a následně převedeny na účet Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, kde byla měna uložena až do pravomocného rozhodnutí ve věci. Při domovní prohlídce byl dle příkazu soudu prohledán celý byt, tzn. i část, kterou obýval zadržený T.M. a i u T.M. bylo provedenou domovní prohlídkou nalezeno OPL, o kterém T.M. tvrdil, že je jeho. Jednalo se převážně o *marihuanu* a sušené plodnice *lysohlávek*.

Po ukončení domovní prohlídky byly všechny zadržené osoby eskortovány na *Protidrogové oddělení* Brno k provedení dalších procesních úkonů, konkrétně k výslechu dle ust. § 76 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád. Při tomto výslechu se všechny osoby k trestné činnosti částečně doznávaly. Po ukončení výslechů všech tří zadržených osob a vyhodnocení dosud získaných informací byl na základě rozhodnutí dozorujícího státního zástupce propuštěn T.M., který se nepodílel na distribuci OPL, ale zajištěné OPL v jeho pokoji bylo pouze pro jeho potřebu a policejní orgán nedisponoval důkazy, které by prokazovaly opak. Naopak M.K. a jeho přítelkyně F.R. byli umístěni do policejní cely. Následující den po realizaci byl spisový materiál v ranních hodinách zkompletován a ve smyslu ust. § 162 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád byl předán příslušnému orgánu konat vyšetřování. V tomto případě se jednalo o orgán SKPV.

Dne 26.11.2021 si komisař SKPV bez výhrad převzal spisový materiál společně s osobami umístěnými v policejní cele. Po seznámení s novinkami ve spisu rozhodnul o tom, že osoby budou z policejní cely propuštěny a budou stíhány na svobodě. Po vyhodnocení všech zajištěných věcí na domovní prohlídce u podezřelých komisař SKPV vyloučil podezřelého T.M. k samostatnému trestnímu stíhání a dle ust. § 160 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád vyhotovil *Usnesení o zahájení trestního stíhání pro přečin přechovávání omamné a psychotropní látky a jedy* dle § 284 odst. 2, odst. 3 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník a dále vyhotovil dle ust. § 160 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád *Usnesení o zahájení trestního stíhání M.K. a F.R. pro přečin nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy* dle ust. § 283 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ve formě spolupachatelství dle § 23 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník dílem nedokonaným ve stádiu pokusu dle § 21 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

Po převzetí uvedených usnesení byly všechny osoby vyslechnuty v procesním postavení obviněných. Při výslechu všechny osoby souhlasily se skutky, které byly uvedeny v usnesení o zahájení trestního stíhání a páchanou trestnou činností doznávaly. Na základě výše uvedených informací státní zástupce rozhodnul o podmíněčném zastavení trestního stíhání osoby T.M. ve smyslu ust. 307 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád s uložením zkušební doby v trvání osmnácti

měsíců. V procesním postavení obžalovaných byly M.K. a F.R. prvoinstančním soudem v září 2022 shledáni vinnými z porušení ust. § 283 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník jako spolupachatelé. Prvoinstanční soud v hlavním líčení odsoudil obžalovaného M.K. k trestu odnětí svobody v trvání 14 měsíců s podmíněčným odložením na zkušební dobu 2,5 roku, dále peněžitému trestu ve výši 70 000 Kč a k propadnutí věcí. V případě propadnutí věcí se jednalo o drtivou většinu věcí zajištěných na domovní prohlídky nebo případně zadržovaných zásilek, převážně OPL. Prvoinstanční soud v hlavním líčení dále odsoudil obžalovanou F.R. k peněžitému trestu ve výši 70 000 Kč. Prvoinstanční soud také usnesením dle ust. § 80 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád rozhodnul o vrácení věcí odsouzenému M.K., kdy se jednalo o elektroniku zajištěnou při domovní prohlídce, na které nebylo vytěžením zjištěno, že byla užita k páčání trestné činnosti.

Závěrem lze říct, že tento případ byl zajímavý z toho hlediska, že v drtivé většině případů je v poštovním styku zachycena poštovní zásilka, která je vyhodnocena jako závadová a následně je zjištěn závadový obsah – OPL. Pak následují úkony trestního řízení, které vedou k odhalení pachatele, tedy příjemce zásilky, který si ji objednal např. právě z *darkwebových* tržišť. V popisovaném případě byl postup přesně opačný a úkony spojené s předcházením trestné činnosti byl vytipován *vendor*, který se začal prověřovat, a to bez jediné předchozí zachycené zásilky.

První zachycené zásilky byly až na základě informací, které vyplynuly z velmi kvalitně prováděné operativně pátrací činnosti. V tomto případě se také příslušníci Generálního ředitelství cel, kteří se na případu podíleli, poprvé setkali s účty, které byly vedeny na doméně „*Kraken*“. I přesto se virtuální měnu podařilo účinně zajistit. Tento případ je také jasným důkazem toho, že trestná činnost se stále více přesouvá do kyberprostoru a OČTŘ by měly být schopny na toto reagovat a prověřování takových trestných činů přizpůsobit styl a prostředky, kterými trestnou činnost odhaluje.

4.3 Kazuistika – TS LEGO

Při prověřování trestných činů pověřený celní orgán rovněž spolupracuje se zahraničními orgány činnými v trestním řízení, bez jejichž pomoci a informací by se trestní řízení v České republice neobešlo. Tato spolupráce obnáší výměnu informací, poznatků a rovněž poskytování údajů z databází příslušných států na základě Neapolské úmluvy (Neapol II).

Právě díky této úmluvě byly v druhé polovině července 2022 zjištěny informace od celních orgánů Spolkové republiky Německo o zadržení zásilky (dále označována jako zásilka č. 1) z České republiky do USA (viz příloha č.10), která obsahovala 0,526 kg brutto látky *ketamine hydrochloride*, látky uvedené v příloze č. 7 k nařízení vlády č. 463/2013 Sb. Nařízení vlády o seznamu návykových látek, kdy je stanovena hodnota pro množství větší než malé jako 0,3 gramu. Z dalších informací vyplynulo, že tato zásilka byla odeslána z Brna v téže době.

Na základě místní i věcné příslušnosti bylo prověřování vedeno ze strany pověřeného celního orgánu Generálního ředitelství cel, odbor Pátrání Brno, oddělení Protidrogové, přičemž dne 20.07.2022 byly zahájeny úkony trestního řízení dle ust. §158 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád pro podezření ze spáchání zvláště závažného zločinu *nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy* v souladu s ust. § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, kdy trestní spis byl veden pod krycím názvem „LEGO“, neboť OPL bylo ukryto v dětské hře (viz příloha č.11).

V rámci prověřování bylo zjištěno, že zásilka č. 1 byla odeslána v Brně z jednoho parcel shopu přepravní společnosti UPS, kdy pomocí čísla zásilky - tzv. *tracking number* bylo zjištěno přesné místo a čas podání zásilky. Na základě kamerových záznamů z místa podání a z přilehlého okolí byla následně zjištěna podoba neznámého pachatele.

V průběhu zajišťování kamerových záznamů byla rovněž zjištěna informace o další podezřelé zásilce podané na parcel shopu přepravní společnosti XY1 v Brně (zásilka dále označována jako zásilka č. 2). Jelikož se jednalo o zásilku, která jevila podobné znaky, jako zásilka č. 1, celníci z *Protidrogového oddělení*

Brno pojali podezření, že by tato zásilka mohla souviset s probíhajícím trestním řízením. Zásilka č. 2 byla v souladu s ustanovením § 86 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád pozdržena, byl zajištěn kamerový záznam z místa podání zásilky, který potvrdil, že osoba odesílatele byla totožná osoba jako u zásilky č. 1.

Zásilka č. 2 tedy následně byla v souladu s ustanovením § 86 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád zadržena, kdy na základě souhlasu soudce s otevřením zásilky v souladu s ustanovením § 87 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád bylo v zásilce zadrženo 0,526 kg brutto látky *Ketamine hydrochloride*.

Celníci se snažili osobu ustanovit i podle uvedených telefonních čísel na zásilkách, ale neznámý pachatel používal jako kontakt na odesílatele telefonní čísla osob z různě vytipovaných firem sídlících v Brně. Tato stopa tedy byla slepá. Až na základě informací od přepravní společnosti XY1, že se odesílatel dotazoval na zákaznické lince pro zásilce, bylo zjištěno telefonní číslo, u kterého bylo zažádáno o sledování telefonního čísla dle ust. § 158d odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, kdy telefonní číslo po nasazení úkonů ukazovalo BTS v městské části Brno – Komárov, městské části, kde byly zásilky podány.

OČTŘ využili také odposlechu telefonního čísla dle § 88 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, kdy ovšem po obdržení souhlasu soudce bylo zjištěno, že telefonní číslo již není využíváno. Museli zkusit jiné možnosti, jak ztotožnit pachatele. Zaměřili se například na hračky, do kterých pachatel balil nelegální látky. U jedné bylo zjištěno, že distributorem hraček je společnost z Brna, ta na základě sériového čísla hračky dokázala zjistit, že byla dodána do hračkářství Bambule do obchodního centra Olympia Modřice u Brna. Policejní orgány chtěli zjistit platbu za tuto hračku, zdali nebyla placena platební kartou na jméno odesílatele zásilek.

V hračkářství Bambule dohledali datum a čas nákupu konkrétní značky, avšak ke smůle kriminalistů byl nákup hrazen v hotovosti. Bylo ovšem zjištěno, že spolu s touto hračkou bylo zakoupeno dalších několik her, kdy se dalo domnívat, že byly zakoupeny za účelem plánovaného krytí dalších zásilek. Všechny tyto informace byly poskytnuty v rámci žádosti o součinnost dle ust. § 8 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád.

Případ nabral rychlejší spád, než se očekávalo, neboť v rámci spolupráce výměny informací orgánu činných v trestním řízení byla zjištěna zadržaná další zásilka z Brna (označováno jako zásilka č. 3) ze strany Policie České republiky s obsahem 0,484 kg brutto látky *Ketamine hydrochloride*. Vzhledem k tomu, že vývoz ketaminu v takovém množství není zcela obvyklý, pojal pověřený celní orgán podezření, že zásilka č. 3 zapadá do probíhajícího trestního řízení. Kamerové záznamy tuto skutečnost potvrdily, kdy se opět na kamerovém záznamu pohyboval stejný pachatel. Rovněž bylo zjištěno, že se pohybuje vozidlem bílá Škoda Octavia s nosiči lyží na střeše. Registrační značka vozidla ovšem zjištěna nebyla. Na základě tohoto zjištění došlo sloučení spisového materiálu GŘC a PČR, kdy prověřování nadále vedlo GŘC, *oddělení Protidrogové Brno*.

Na základě zadržené zásilky č. 2 byla také v druhé polovině července zjištěna informace o další zásilce (dále zásilka označováno jako zásilka č. 4), kdy na základě stejného postupu jako v případě zásilky č. 2 byla zásilka zadržena a odesílající osobou byl rovněž stejný neznámý pachatel. Po otevření zásilky č. 4 bylo zjištěno, že obsahuje 0,512 kg brutto látky *Ketamine hydrochlorid*. Operativně pátrací činností se následně podařily zjistit informace o dalších zásilkách, které byly odeslány ještě před zahájením trestního řízení, avšak tyto zásilky nebyly zadrženy. Jednalo se o další zásilky směřované do USA anebo do Austrálie, kdy váha zásilek byla opět v rozpětí 0,5 – 2 kg, konkrétně se jednalo o 4 zásilky (dále označované jako zásilka X1 – 4). Odesílající osobou nebyl nikdo jiný než v té době neznámý pachatel výšky cca 180 cm ve věku 18–23 let, mužského pohlaví.

Na základě počtu odeslaných zásilek existovalo podezření, že osoba by mohla figurovat jako prodejce (tzv. *vendor*) v latentní části kyber prostoru zvaný *dark web*. Z tohoto důvodu se specializovaný kybernetický útvar GŘC zaměřil na vyhledání nabídky prodeje ketaminu z ČR. *Vendorský účet* spojený hledanou s osobou nebyl ustanoven, neboť žádný z *vendorů* nedeklaroval své sídlo (místo odesílání) z ČR.

Za využití operativně pátrací činnosti, dostupných evidencí a analytických nástrojů specializovaných útvarů PČR a GŘC byla následně vytipována osoba pachatele jako D. Š. ročník 2003. Foto osoby D. Š. odpovídalo podobě pachatele, osoba

trvale bydlela v Brně nedaleko jednoho z míst podání zásilky a kousek od bydliště vytipované osoby se rovněž nacházelo vozidlo bílá Škoda Octavia s nosiči lyží na střeše. Z tohoto důvodu došlo k nasazení operativně pátracích v souladu s ustanovením § 158d zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád.

V průběhu prověřování bylo dále zjištěno, že D. Š. navštěvuje vozidlem Nizozemské království, kde docházelo k nákupu OPL a sám D. Š. si jej zabalil a poslal si jej do ČR na jeden z *parcel shopů* přepravních společností, ovšem na falešné jméno příjemce, a to především z důvodu obavy zadržení zásilky a možného ustanovení jeho osoby. Rovněž z obavy, že by cestou do ČR mohlo být jeho vozidlo kontrolováno, OPL nepřevážel ve svém autě. Po převzetí zásilky (váhy zásilek dosahovaly až 5 kg) s obsahem OPL si zásilku odnesl domů, OPL rozdělil na potřebné množství, a to dále odesílal do světa – především tedy do USA a Austrálie.

Z důvodu konspirace osoba D.Š. měnila přepravní společnosti a rovněž pravděpodobně jako reakce na zadržení zásilek č. 1–4 začala zásilky odesílat i z okolních států ČR – Slovenská republika, Rakouská republika, Polská republika. Z tohoto důvodu byly osloveny orgány činné v trestním řízení dotčených zemí k částečné spolupráci ve zjišťování dalších informací o odeslaných zásilkách a jejich možném zadržení. Takto osoba odeslala cca 5 dalších zásilek s možným obsahem OPL.

Neboť osoba neměla pevně daný životní režim, často střídala odesílající společnosti apod., nebylo vždy možné tyto zásilky zadržet. Byla ovšem zjištěna další informace o zásilce s možným obsahem OPL odeslané ze Slovenské republiky, kdy tuto se ve spolupráci s DEA podařilo zadržet na území USA. Ať už z důvodu lenosti nebo pocitu bezpečí se D. Š. rozhodl vrátit se k původnímu *modu operandi* a začal opět odesílat zásilky s obsahem OPL z ČR. Na toto ovšem celníci z *Protidrogového oddělení* Brno byli připraveni a tyto 2 zásilky zadrželi. Jedna ze zásilek obsahovala cca 0,5 kg krystalické látky *MDMA* a ve druhé zásilce se nacházelo 6 láhví od energetického nápoje Shock o objemu 700 ml, ve kterých se nacházela kapalina s rozpuštěným *MDMA*.

Po zjištění všech relevantních informací a dostatku důkazů bylo přistoupeno k realizaci trestní věci, kdy v první fázi byly získány předchozí souhlasy dozorcujícího státního zástupce se zadržením podezřelé osoby D. Š., a následně bylo od místně příslušného soudu získán příkaz k domovní prohlídce v souladu s ustanovením § 83 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád a rovněž příkazy k prohlídce jiných prostor a pozemků (vozidel užívaných osobou D. Š.) v souladu s ustanovením § 83a zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád.

Na konci listopadu roku 2022 v ranních hodinách byla spuštěna realizace trestního spisu vedeného pod krycím názvem „LEGO“, kdy po násilném vstupu do obydlí ze strany Skupiny operativního nasazení GŘC byl v souladu s ustanovením § 76 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád zadržen překvapený D.Š. za přítomnosti jeho ještě překvapenějších rodinných příslušníků. V rámci domovní prohlídky byl nalezen důkazní materiál potvrzující manipulaci s OPL, další OPL, obalové materiály a především krabice, ve kterých si D.Š. zasílal OPL z Nizozemského království, kdy tímto byly zjištěny informace o dalších cca 10 zásilkách. V rámci domovní prohlídky byla rovněž zajištěna výpočetní technika potvrzující návštěvy *dark webu*, informace z mapových podkladů dokládající návštěvy Holandska, Slovenska, Polska a Rakouska a mimo to všechno rovněž i dětská pornografie.

V souladu s ustanovením § 162 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád byl trestní spis předán do vyšetřování Policii ČR, SKPV NPC Brno, kdy v souladu s ustanovením § 160 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád bylo proti osobě D.Š. zahájeno trestní stíhání pro podezření ze spáchání zvláště závažného zločinu *nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy* v souladu s ust. § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c), zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, a následně bylo trestního stíhání rozšířeno o podezření ze spáchání trestného činu *výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií* v souladu s ustanovením § 192 odst. 1, odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Osoba D. Š. uzavřela s dozorcujícím státním zástupcem dohodu o vině a trestu v souladu s ustanovením § 175a zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, kdy soud tuto dohodu akceptoval a D. Š. byl odsouzen k trestu odnětí svobody 7 let, osobě byl dále udělen peněžitý trest ve

výši 250 000 Kč a propadnutí věcí nalezených v rámci domovní prohlídky a rovněž osobě bylo zajištěno vozidlo, které bylo užito k páchané trestné činnosti.

Jeden z hlavních důvodů zvolení tohoto případu byl věk pachatele, který ve svých 19 letech dokázal konat tak rozsáhlou kriminální činnost a velmi sofistikovaně zakrývat svou totožnost, kdy sám potvrdil, že se k tomu dostal díky *darknetu*. O to horší skutečnost je, že se na *darknetu* přes distribuci OPL dostal až k dětské pornografii. Tento příklad nám může sloužit jako odstrašující, kdy vidíme, jak budoucnost mladého člověka ztroskotala na vidině velkého a rychlého výdělku peněz prezentovaného na *darknetu* bez uvědomění, možná způsobenou neznalostí, jaké tresty jsou za to ukládány.

Závěr

V práci byly popsány všechny důležité body týkající se nelegální distribuce OPL, zvláště poukázání na distribuci pomocí poštovních zásilek, rozebrání zákonných ustanovení i popsány způsoby skrývání totožnosti ze strany pachatele. Ačkoliv někteří mohou chápat boj proti drogové kriminalitě jako boj s větrnými mlýny, je nutné vyzdvihnout důležitost práce OČTŘ zabývající se tímto problémem. Některé země nebo oblasti zkoušejí alternativní přístupy, jako je legalizace nebo regulace některých drog, aby zmírnily problémy spojené s nelegálním obchodem. Nicméně tato témata jsou často kontroverzní a vedou k rozsáhlým debatám. Je nutné zaměřit se dále na prezentaci případů, kdy nebylo s OPL dobře manipulováno, a uvědomit si, že dnešní mentalita lidí není zcela připravena na legalizaci drog. Uživatelé často vidí jen stav, který jim droga přináší nikoliv rizika s tím spojená.

V této práci jsem chtěla popsat úkony spojené s rozřešením zásilkových případů, poukázat na ustanovení, které OČTŘ pomáhají v tomto odhalení, ale také poukázat na mezery v legislativě, které naopak práci policejních orgánů brzdí, a tím se vedení trestního spisu může protáhnout na delší dobu, což znamená nejen časovou náročnost, ale také finanční.

Zákonodárci by měli být inovativní a v zákonných ustanovení jít s dobou. Je nutné zvážit rychlost jednání pachatelů versus možnosti, které mají OČTŘ v získávání informací na základě žádosti o součinnost nebo souhlasu soudce, kde často lhůta brání možnosti reagovat rychleji a efektivněji. Legislativa by měla být policejním orgánům co nejvíce nápomocna v možnostech rychlého zareagování v těchto případech se snažit zabránit, aby pachatelé byli proti OČTŘ krok napřed. Přijetí a vynucování přísných zákonů a nařízení týkajících se obchodu s nelegálními látkami.

Vidíme, jak jednoduché je v dnešní době si drogu obstarat, jak mladým nadějným lidem může zničit nejen zdraví, ale dokonce i celý život. Stále věřím, že takovou budoucnost pro naši mladou generaci nechceme. Měli bychom se více zaměřit na edukaci mládeže nejen ohledně účinků drog, ale také ohledně trestů s nimi spojených.

Boj proti distribuci nelegálních látek je komplexní a náročný proces, snaha o dosažení veřejného blaha prostřednictvím ochrany zdraví a bezpečnosti občanů je prioritou. Úsilí by se mělo zaměřit na osvětu veřejnosti o rizicích užívání drog. Přestože boj proti nelegálním látkám je výzvou, důležité je pokračovat v tomto úsilí s cílem chránit veřejnost a snižovat negativní dopady drogové závislosti na společnost. Spolupráce mezi různými aktéry, včetně vlád, mezinárodních organizací, neziskových organizací a veřejnosti, je klíčová pro úspěch v boji proti drogám a dosažení veřejného blaha. Věřím, že v této práci se mi podařilo poukázat na potřebu zlepšení kontroly poštovních zásilek, využití moderních technologií a efektivních kontrolních mechanismů, a hlavně zajistit vyškolený personál, dále na nutnou spolupráci s přepravními společnostmi a jejich zaměstnanci na identifikaci a hlášení podezřelých zásilek, které mohou být účinným nástrojem. Pouze komplexní a koordinovaný přístup může pomoci efektivně zastavit distribuci nelegálních látek v poštovních zásilkách.

Cílem mé práce bylo sesbírání informací ohledně vedení a způsobu vyšetřování zásilkových spisů, a také osvěta veřejnosti o škodlivosti obchodu s nelegálními látkami, kterého se mi podařilo docílit.

Seznam použité literatury

Monografie:

BEDRNOVÁ, Eva a Ivan NOVÝ. *Psychologie a sociologie řízení*. 2. rozš. vyd. Praha: Management Press, 2002. ISBN 80-7261-064-3.

JANÍK, Alojz a DUŠEK, Karel. *Drogy a společnost. Život a zdraví* (Avicenum). Praha: Avicenum, 1990. ISBN 80-201-0087-3

STROUKAL, Dominik. *Dark Web: sex, drogy a bitcoiny*. Praha: Grada, 2020. ISBN 978-80-271-2934-8

ŠTABLOVÁ, Renata a BREJCHA, Břetislav. *Návykové látky a současnost*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2006. ISBN 80-7251-224-2

ŠTABLOVÁ, Renata a BREJCHA, Břetislav. *Drogy: vybrané kapitoly*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005. ISBN 80-7251-186-6

ŠTABLOVÁ, Renata. *Drogy, kriminalita a prevence*. 2. rozš. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 1999. ISBN 80-7251-018-5 str. 35-36

Periodika:

KALIVODA, Ondřej. Nejvíce sledovaných zásilek realizují drogaři v Brně. *Clo Douane*. 2020, roč. 2020, č. 5

Právní předpisy:

Zákon č. 141/1961 Sb. Trestní řád

Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník

Zákon č. 242/2016 Sb. Celní zákon

Internetové zdroje:

CELNÍ SPRÁVA ČR. *Odbavování poštovních zásilek* [online]. [cit. 2023-11-29]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/clo/odbavovani-postovnich-zasilek/Stranky/default.aspx>

DHL. *Přepravní podmínky* [online]. [cit. 2023-11-28]. Dostupné z: <https://mydhl.express.dhl/cz/cs/legal/terms-and-conditions.html>

EMCDDA. *New psychoactive substances – the current situation in Europe (European Drug Report 2023)* [online]. [cit. 2023-11-28]. Dostupné z: https://www.emcdda.europa.eu/publications/european-drug-report/2023/new-psychoactive-substances_en

EUROJUST. [online]. [cit. 2023-11-29]. Dostupné z: <https://www.eurojust.europa.eu/judicial-cooperation/instruments/controlled-deliveries>

FEDEX. *Přepravní podmínky* [online]. [cit. 2023-11-29]. Dostupné z: <https://www.fedex.com/cs-cz/conditions-of-carriage/sept-2023.html#governinglawandjurisdiction>

I-ROZHLAS. *Anonymní SIM karty v Česku domluví dva ze tří zločinů* [online]. 2011 [cit. 2023-11-30]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/anonymni-sim-karty-v-cesku-domluvi-dva-ze-tri-zlocinu_201104170409_msenk#:~:text=„Anonymní%20karty%20se%20dají%20použít,čtrnáct%20dní%2C%20pak%20všechno%20zahodíte

Metodika využití geolokačních dat mobilních operátorů pro potřeby veřejné správy. *Ministerstvo vnitra* [online]. 4 [cit. 2023-11-30]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/metodika-vyuziti-geolokacnich-dat-mobilnich-operatoru-pro-potreby-verejne-spravy.aspx>

PČR. *Výroční zpráva Národní protidrogové centrály SKPV za rok 2022* [online]. 2023, 23.06.2023 [cit. 2023-11-27]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyrocní-zprava-narodni-protidrogove-centraly-za-rok-2022.aspx>

PČR. *Zpravodajství alkohol drogy a mládež* [online]. 2023, 16.11.2023 [cit. 2023-11-27]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/web-informacni-servis-zpravodajstvi-alkohol-drogy-a-mladez-2023.aspx>

STARFOS. *Profilace drogových zásilek a kurýrů* [online]. [cit. 2023-11-28].
Dostupné z: <https://starfos.tacr.cz/cs/projekty/VC20222023003>

UPS. *Přepravní podmínky* [online]. [cit. 2023-11-29]. Dostupné z:
https://www.ups.com/media/cs/terms_carriage_cz.pdf.pdf

Seznam zkratek

OPL – Omamné a psychotropní látky

ČR – Česká republika

NPC – Národní protidrogová centrála

Např. – Například

Tzv. – Takzvaně

MDMA – Chemický 3,4-methylendioxyamfetamin

DTM – Dimethyltryptamin

SKPV – Služba kriminální policie a vyšetřování

GŘC – Generální ředitelství cel

PČR – Policie ČR

OČTŘ – Orgány činné v trestním řízení

Seznam příloh

Příloha č.1 - Příklad veřejně dostupného Clear Web e-shopu nabízejícího syntetické drogy

Příloha č.2 - Nabídka českého vendora "CzechSupply" na tržišti Open Bazaar

Příloha č.3 - Zásilka s obsahem kokainu a MDMA zajištěná v Německu a směřující do ČR

Příloha č. 4 - DrugWipe 6 - orientační test na detekci marihuany, metamfetaminu, amfetaminu, opiátů, kokainu a benzodiazepinu ze slin

Příloha č. 5 - MDMA ve svíčkách – během Xray kontroly bylo zjištěno 6kg MDMA

Příloha č. 6 - Záměna tablet MDMA provedená z nezávadných látek pomocí tabletovacího stroje

Příloha č. 7 - MDMA v umyvadle – Záchyt umyvadla vyrobeného z MDMA – 7kg

Příloha č. 8 - Zajištěné stopy OPL během domovní prohlídky

Příloha č. 9 - In-door pěstební stan zajištěn během domovní prohlídky

Příloha č. 10 - Nález 0,5kg ketaminu po provedené kontrole zásilky směřující z ČR do USA

Příloha č. 11 - Záchyt zásilky ketaminu ukryté v dětské hře

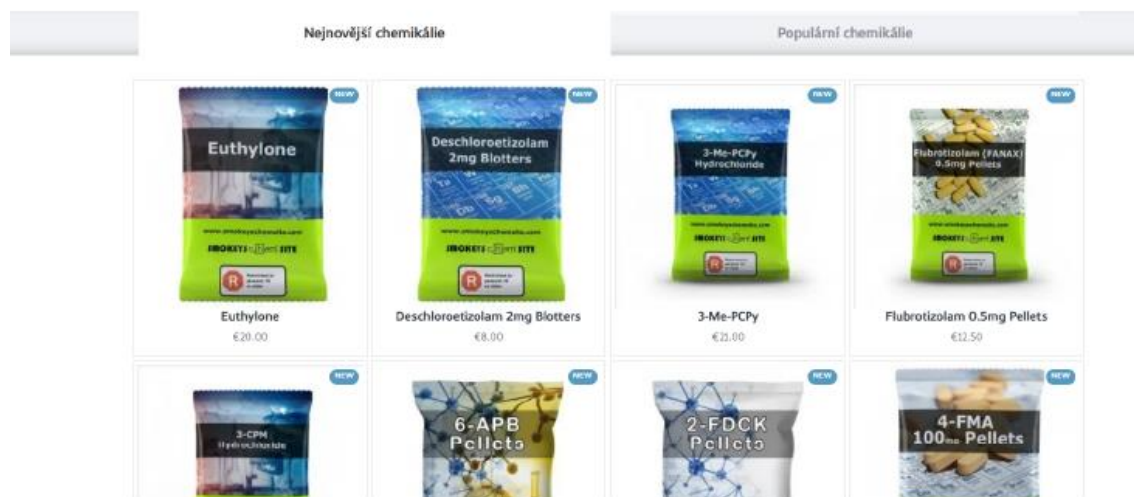
Přílohy:

Příloha č.1 - Příklad veřejně dostupného Clear Web e-shopu nabízejícího syntetické drogy (Zdroj: <https://www.smokeyschemsite.com>)

Koupit Research Chemicals

Smokeys již mnoho let prodává výzkumné chemikálie po celém světě. Specializujeme se na prodej výzkumných chemikálií v USA. Jsme zřídli jako zavedený výzkumný chemický obchod a máme mnoho recenzí po celém internetu. Jsme aktivní ve všech hlavních fórech a Reddit. If se snažíte koupit 3-nic, nebo hledáte pomoc při nákupu výzkumných chemikálií, jsme zavedením dodavatelem volby.

Příloha č.2 - Nabídka českého vendora "CzechSupply" na tržišti Open Bazaar
(Zdroj: archiv PDO CS Brno)

OpenBazaar Discover

OB1

Transactions My Page

Accepted Currencies

- Any
- Bitcoin (BTC)
- Bitcoin Cash (BCH)
- ZCash (ZEC)

Ships to

Worldwide

Minimum Rating

- Any
- ★★★★★ 5+
- ★★★★☆ 4+
- ★★★☆☆ 3+
- ★★☆☆☆ 2+
- ★☆☆☆☆ 1+

Minimum Sales Amount

- Any
- 1000+
- 100+
- 25+
- 5+

100x 240MG Yellow...	1G MDMA 84% Dutch...	5G MDMA 84% Dutch...
★ 0.0 (0) CZK4,061.87	★ 0.0 (0) CZK1,068.91	★ 0.0 (0) CZK5,344.56
		
50G MDMA 84% Dutch...	10G Mdma Crystals 98.9...	100 ★ WARNER BROS...
★ 0.0 (0) CZK32,067.39	★ 0.0 (0) CZK5,772.13	★ 0.0 (0) CZK5,023.89
		
100 ★ WARNER BROS	20 grams [Final Batch]	50 grams [Final Batch]

Příloha č.3 - Zásilka s obsahem kokainu a MDMA zajištěná v Německu a směřující do ČR (Zdroj: archiv PDO CS Brno)

Příloha č. 4 - DrugWipe 6 - orientační test na detekci marihuany, metamfetaminu, amfetaminu, opiátů, kokainu a benzodiazepinu ze slin (Zdroj: www.drogovetesty.cz)

Příloha č. 5 - MDMA ve svíčkách – během Xray kontroly bylo zjištěno 6kg MDMA
(Zdroj: databáze světových záchytů XY1)

Příloha č. 6 - Záměna tablet MDMA provedená z nezávadných látek pomocí tabletovacího stroje (Zdroj: archiv PDO CS Brno)

Příloha č. 7 - MDMA v umyvadle – Záchyt umyvadla vyrobeného z MDMA – 7kg
(Zdroj: archiv belgického letiště)

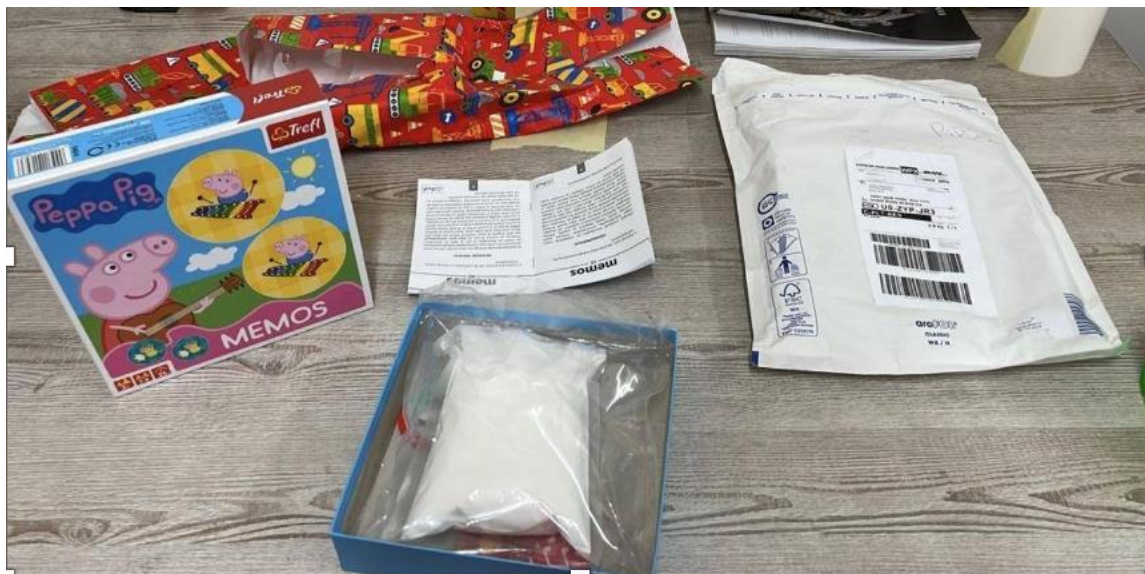
Příloha č. 8 - Zajištěné stopy OPL během domovní prohlídky (Zdroj: archiv PDO CS Brno – TS QUEEN)

Příloha č. 9 - In-door pěstební stan zajištěn během domovní prohlídky (Zdroj: archiv PDO CS Brno – TS QUEEN)

Příloha č. 10 - Nález 0,5kg ketaminu po provedené kontrole zásilky směřující z ČR do USA (Zdroj: archiv PDO CS Brno – TS LEGO)

Příloha č. 11 - Záchyt zásilky ketaminu ukryté v dětské hře (Zdroj: archiv PDO CS Brno – TS LEGO)

